

FLAMBOYANT

EEN VRIJZINNIG & HUMANISTISCH TIJDSCHRIFT
UIT VLAAMS-BRABANT

juli/augustus/september 2018
Vlaams-Brabant

04

**FEESTEN-
JOURNAAL**

17

**DE INTERLEVEN-
BESCHOUWELIJKE
DIALOOG**

24

**HET VERHAAL
ACHTER DE
HAPPY HUMAN**

~~~~~
"STREVEN NAAR EEN SAMENLEVING
WAARIN IEDEREEN ELKAARS RELIGIEUZE EN
FILOSOFISCHE OVERTUIGING RESPECTEERT"

- Interlevensbeschouwelijk platform, Vilvoorde

EEN VRIJZINNIG & HUMANISTISCH TIJDSCHRIFT UIT VLAAMS-BRABANT

juli/augustus/september 2018
Vlaams-Brabant

Dag lezer van Flamboyant

Dit tijdschrift sturen we je met plezier gratis.
Je kan de vorige edities lezen en
je online abonneren op
www.vlaamsbrabant-demens.nu/flamboyant.
Je kan lid worden van onze Vrijzinnige
Gemeenschap door 12€ te storten op
BE72 0011 7775 6216 van HVV,
met vermelding HVV lidgeld.
Kijk op onze website voor meer details.

Wie Flamboyant niet meer wenst te ontvangen,
kan dit mailen naar
christel.vandervloed@demens.nu

3

Voorwoord

4

Feestenjournaal 2018

10

Lokaal Nieuws - Tienen

12

Van 'empathie' naar 'effectief altruïsme' tot
'het empathisch teveel' ... en terug?

14

Grenzen bewegen in Leuven

15

Lokaal Nieuws - Halle

17

Vlaamse interlevensbeschouwelijke dialoog: VILD

19

Lokaal Nieuws - Tienen

20

Poezelo, of hoe $1+1=4$

21

Selfie

22

21 juni is wereldhumanismedag

23

Polemix - Het Open Lentefeest

24

De happy human, hét internationaal symbool van de humanisten

25

Leestip

26

Lokaal Nieuws - Diest

27

Nieuwe IMD-vertegenwoordigers Vlaams-Brabant

28

Kantlijnen van maakbaarheid en verbeelding

30

De vragen van het leven

31

Platform Levensbeschouwingen zorgt voor ontmoetingen in Halle

32

Lokaal Nieuws - Vilvoorde

34

Interlevensbeschouwelijk Platform bouwt bruggen in Vilvoorde

36

Lokaal Nieuws - Leuven

37

De artikel 17 dialoog

38

Lokaal Nieuws - Tienen

40

Kalender

COLOFON

Flamboyant is het tijdschrift van de vrijzinnige verenigingen uit de provincie Vlaams-Brabant en verschijnt driemaandelijks.
V.U. Robert Van Roosbroeck - Tiensevest 40 - 3000 Leuven
Hoofdredacteur: Tony Scott
Redactie: Didier De Swert, Veerle Magits, Etienne Maes, Seger Swerts, Luk Vangansbeke, Brian Vatteroth, Jürgen Niclaes,
Britt Ballings en Luc Veroveren
redactie@flamboyant.be

VOOR WOORD

Dag lezer,

Op de valreep, net voor de zomervakantie uitbreekt, valt het nieuwe nummer van Flamboyant bij je in de bus.

Deze keer is er niet echt een thema. We besteden wel, en niet voor het eerst, heel wat aandacht aan de jeugdfesten. Ook in Polemix, dat over de zogenoemde 'open feesten' gaat.

Daarnaast bieden we deze keer bijna uitsluitend lokaal nieuws. We bekijken onder andere de interlevensbeschouwelijke dialoog (ILD) in een paar Vlaams-Brabantse steden. We trekken die lijn ook door naar het Vlaamse en Europese niveau. Vind je het idee van een plaatselijke ILD belangrijk en weet je iets over die in jouw gemeente? Levert die wat op? Of bestaat die bij jou niet en zo niet, waarom niet? Dat zijn misschien vragen voor lokale politici die binnenkort om onze gunst zullen komen vragen.

Ten slotte nog dit: met dit nummer houdt deze hoofdredacteur het na twee en een half jaar voor bekeken. Het samen met een enthousiaste en geïnspireerde redactieraad mee op dreef brengen van een nieuw tijdschrift is een ervaring waar ik steeds met plezier op zal terugkijken. Nu is het tijd dat iemand anders die taak overneemt. Ik wens haar of hem nog veel succes. En een bloeiende lange toekomst voor Flamboyant. Het is belangrijk dat de vrijzinnig humanistische ideeën, met een lokale binding, door velen gelezen worden.

Veel leesplezier.

Tony Scott

FEESTENJOURNAAL 2018

Dit jaar opnieuw een Feestenjournaal.

Maar door de grotere spreiding van de Feesten, zullen er bij het ter perse gaan van deze Flamboyant nog een aantal Feesten ontbreken die plaatsvinden tussen de deadline van het magazine en 16 juni, de datum van het laatste Feest. Jammer, maar helaas!

Combifeest in Diest. Mijn Feestentocht begint dit jaar al op 3 maart in Diest met het combinatiefeest van HVV Feestcomité Station. Er ligt nog sneeuw in Provinciedomein De Halve Maan en om de nattigheid te beperken wordt in allerijl de voormiddag-teambuilding onder leiding van de plaatselijke piraten vervangen door een creatief alternatief in de Hallezaal waar 's middags ook het toonmoment zal doorgaan. In kleine groepjes wordt er op canvas geschilderd. Inspiratie wordt gehaald bij bekende meesters. De bedoeling is om een groepswork te maken waar heel de groep zich in kan vinden. Na een uitgebreid pizzafestijn en nadat de speelkleden zijn ingeruild voor feestkledij, volgt een kort maar 'waarden-vol' plechtig moment. Het filmpje 'Wat is vrijzinnigheid' van deMens.nu is zoals op vele Feesten een vast onderdeel, ditmaal op een originele manier ingeleid met een eigen geschreven sprookje van en door een feesteling.

Combifeest in Kampenhout. Een week later, op zondag 11 maart, gaat het combifeest van HVV Feestcomité Kampenhout-Grimbergen door. Een Feest waar ik zelf ook steeds een extra inspanning voor doe. 's Morgens is het een blij weerzien met de Belleman die opnieuw met één van zijn Marc De Bel-verhalen de Lentefeestelingen en hun familie moeiteloos op gang trekt. Na de middag is er voor de 12-jarigen een gevarieerde muziekworkshop onder leiding van Sonia van 'Muzison'. De kinderen leren allerlei percussie-instrumenten kennen, quizen in ploegen, pimpen een eigen regenmaker, maken een vliegende 'fakkel' die ze later naar hun ouders in het publiek zullen werpen tijdens het toonmoment en leren een speciaal door mij

De meeste Feesten sluiten nog steeds af met een receptie, de ene al wat uitgebreider dan de andere. Iets waarvoor de organisatoren geen subsidies krijgen en waarvoor ze dus proberen zelf fondsen in te zamelen. Maar soms is er geen andere oplossing dan een bijdrage te vragen aan de genodigden, temeer omdat op vele scholen de traditionele wafel- of chocoladeverkopen niet meer worden toegelaten. Dat is spijtig want de doelstelling van iedere organisator is uiteraard om het Feest inclusief een receptie niet alleen aan de Feestelingen, maar ook aan de gasten, gratis te kunnen aanbieden. Het gaat hier trouwens over een PR-moment bij uitstek voor de vrijzinnig-humanistische gemeenschap. Dus ik pleit minstens voor een forfaitaire of anders procentuele subsidiebijdrage. Trouwens, het uitwijken naar grotere zalen zoals Culturele Centra zorgt er ook voor dat vaak moet worden samengewerkt met aanpalende concessiehouders die hoge aankooprijzen hanteren. Bovendien zou zowel het Feest zelf als de aansluitende receptie nog meer moeten ondersteund worden door de professionele vrijzinnig-humanistische krachten zodat de betrokken leerkrachten zich ten volle kunnen bezighouden met de kinderen en hun gasten. En als dat niet kan, zouden er subsidies moeten zijn om voldoende vrijwilligersvergoedingen te kunnen betalen en zo meer externe vrijwilligers aan te trekken die de leerkrachten van dienst kunnen ontlasten van andere taken dan alleen maar 'host' te zijn. **B.B.**

voor de Feesten aangepaste tekst op de melodie van ‘Ik neem je mee’ van Gers Pardoel. Zowel ’s morgens als ’s middags wordt er afgesloten met cadeautjes. Een terugkerend onderdeel op alle Feesten, waarbij Knubbe - The Legend ☺ - zoals elk jaar weer alomtegenwoordig was.

Lentefeest in Leuven. Op 17 maart staat het Lentefeest van de Leuvense Vrijzinnigen op mijn programma. Het thema is ‘Tijd’ en dit wordt tijdens allerlei originele workshops ingevuld. Want ja, staan wij wel eens stil bij de tijd? Ondertussen kan zoals elk jaar de familie keuvelen bij een glaasje fris of koffie met cake.

Een eerste workshop krijgt de titel ‘De tijd loopt’. Daarin moeten de kinderen onder andere proberen aan te voelen hoelang een minuut of 2 minuten duren bijvoorbeeld door zo lang een ballon in de lucht te houden of door neer te gaan zitten wanneer ze denken dat een bepaalde opgegeven tijd verstreken is. Die opdracht is blijkbaar niet zo gemakkelijk als hij lijkt. Ook moeten ze bekertjes stapelen. Eerst zo snel mogelijk en dan zo goed mogelijk. Ondertussen maakt een ander deel van de groep een mooi gekleurd zandloperkje. Meteen een mooi aandenken. In een volgende workshop leren ze een leuk liedje over een wekker en opstaan. Dan is er nog een tijdloze quiz waarbij interactie tussen ouders en hun kinderen nodig is en een knutselmoment waarin een tijdmachine, geïnspireerd op het boekje ‘Olifant en de tijdmachine’ van Max Velthuis, gebouwd wordt. De hulp van mama of papa is ook hier meer dan welkom. Ten slotte is er nog een toonmomentje met het wekkerliedje, een bloemetje voor de ouders, cadeautjes en de traditionele ‘ballon-oplating’ op de speelplaats van het Redingenhof.

DE FEESTEN ZIJN EEN
PR-MOMENT BIJ UITSTEK.

FVJ in Tervuren. Het CC De Warandepoort in Tervuren is al voor het tweede jaar de nieuwe locatie voor het Feest Vrijzinnige Jeugd van HVV Druivenstreek. De nieuwe technische mogelijkheden bieden absoluut een meerwaarde voor dit grote Feest met een lange traditie. Duiding gebeurt zoals steeds in het begin door de voorzitter. Dit jaar gaan de Feestelingen ‘Op zoek naar’ vrijzinnig-humanistische waarden en hun eigen talenten. Toneeltjes, sketches, demonstraties en dansjes passeren de revue. Opnieuw op sublieme wijze tot één geheel gesmeed door de vele leerkrachten van dienst.

Lentefeest in Putte. Een week later, op zaterdag 24 maart, ga ik eerst langs bij het Lentefeest in Putte dat zowel scholen uit Antwerpen als uit Vlaams-Brabant groepeerd. Steeds veel duiding op dit Feest, ook door de kindjes zelf, onder andere door een insectenverhaal met een moraal en het traditionele doorgeven van de Fakkelt.

Lentefeest in Londerzeel. Ook hier is de Belleman van de partij. Opnieuw ambiance verzekerd. De duiding gebeurt op een zeer persoonlijke en interactieve manier door de voorzitter. Ook krijgen de kinderen zelf nog kort het woord en er wordt geëindigd met het inmiddels ‘wereldberoemde’ Knubbelied ☺.

Lentefeest in Tienen. Een dag later ben ik eerst te gast in de supermooie Manège in Tienen voor het Lentefeest. De interactieve theatervoorstelling ‘10 kleine boekjes’ zorgt voor het nodige entertainment. De duiding is voor daarna.

Lentefeest in Dilbeek. ’s Middags reis ik af naar het Castelhof, de immer mooie locatie voor het Lentefeest van de Gemeentescholen in Dilbeek. Het weer is ideaal voor de buitenactiviteiten. Ik geniet opnieuw met plezier van het verteltalent van ‘toverheks’ Nancy die de kinderen in het ‘toverbos’ laat samenwerken, kritisch en solidair laat zijn en goed laat nadenken om samen de schat te vinden in de gestolen toverketel. In een circusworkshop leren de kinderen nieuwe dingen en technieken en wordt hun doorzettingsvermogen en hun samenhorigheidsgevoel op de proef gesteld. In een derde workshop filosoferen ze over ‘het leven’. Wie ben ik? Wie ben jij? Hoe klein zijn we op deze planeet en in het heelal? Wij zijn allemaal slechts ‘bolletjes’ op deze planeet. Daarover gaat ook het liedje dat ze aanleren voor het toonmoment.

→

MINI-FEESTENËNQUETE,
STOF TOT NADENKEN.

Naar aanleiding van de polemiek met betrekking tot het Open Lentefeest, stuurde ik kort daarna een Survey Monkey enquête de 'organisatorenwereld' in. Daarin stonden drie meerkeuzevragen. Wellicht zijn er Flamboyant-lezers onder de respondenten (het waren er 39) die benieuwd zijn naar de resultaten.

Vraag 1: 'Wie mag er deelnemen aan een Lentefeest of Feest Vrijzinnige Jeugd?'

'Alleen kinderen die NCZ volgen, ook al hebben zij en/of (één van) hun ouders geen vrijzinnig-humanistische motivatie'

■ 46,67% of 21 respondenten

'Alleen kinderen die NCZ volgen en die zelf of (één van) hun ouders daarvoor een vrijzinnig-humanistische motivatie hebben'

■ 17,78% of 8 respondenten

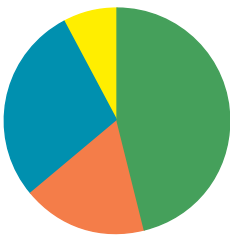
'Alle kinderen en/of ouders die dat wensen omdat zij of (één van) hun ouders een vrijzinnig-humanistische motivatie hebben'

■ 28,89% of 13 respondenten

'Alle kinderen en/of ouders die dat wensen'

■ 6,67% of 3 respondenten

Betekent dit dat er misschien toch een groot deel van de ouders wiens kinderen in zedenleer zitten geen vrijzinnig-humanistische motivatie hebben? En hoe kan je de scheiding tussen beide groepen realiseren?

Vraag 2: 'Als kinderen op een vrije school zitten of een ander levensbeschouwelijk vak volgen dan NCZ, maar zij of (één van) hun ouders willen een Vrijzinnig Feest en na een voorbereidend gesprek blijkt hun motivatie overtuigend, wat moeten zij dan doen?'

'Ze moeten toch maar hun Communie doen'

■ 2,22% of 1 respondent

'Ze moeten thuis maar een individueel Feest doen met een eigen invulling'

■ 17,78% of 8 respondenten

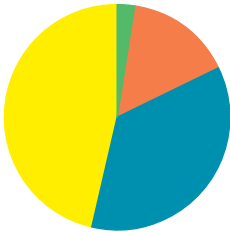
'Ze moeten thuis maar een individueel Feest doen met professionele vrijzinnig-humanistische invulling en ondersteuning'

■ 35,56% of 16 respondenten

'Ze moeten samen met andere kinderen die om welke reden dan ook niet kunnen deelnemen aan een bestaand Feest (bv. leerkracht NCZ doet geen Feest of zij hebben of volgen geen NCZ), deel kunnen uitmaken van een gezamenlijk Feest met professionele vrijzinnig-humanistische ondersteuning'

■ 44,44% of 20 respondenten

Toch wel een opmerkelijk resultaat hier bij vraag 2. Dus de meeste respondenten zijn pro 'Open Lentefeest'!

Vraag 3: 'Als zij deelnemen aan een Open Lentefeest, mogen ze dan ook nog hun Communie doen?'

'Nee, absoluut niet'

■ 73,33% of 33 respondenten

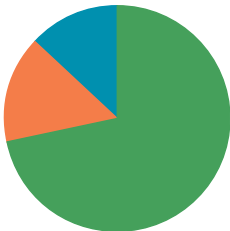
'Ja, als ze daarvoor een overtuigende motivatie hebben'

■ 15,56% of 7 respondenten

'Ja waarom niet, ze zitten toch sowieso al op een vrije school of volgen een ander levensbeschouwelijk vak'

■ 11,11% of 5 respondenten

De tendens van de antwoorden op deze vraag is dus duidelijk. En godsdienst volgen en deelnemen aan een godsdienstig ritueel worden duidelijk als twee aparte dingen beschouwd...

De vraag met betrekking tot eventuele nieuwe naamsuggesties voor 'Lentefeest' (niet alle Lentefeesten zijn vrijzinnig) en 'Feest Vrijzinnige Jeugd' (weinig bekend bij het grote publiek) is voor een andere gelegenheid.
B.B.

Op het toonmoment korte impressies van de namiddagactiviteiten en in het kader van het thema van dit Lentefeest - 'We toveren een betere wereld' - ieders video-antwoord op de vraag hoe deze wereld er dan precies uit moet zien, voor zichzelf en voor alle andere mensen. De symboliek rond de Fakkel - warmte, licht en kracht - wordt hier op een wel heel originele manier 'belicht' doordat de kinderen mogen 'vuurspuwen'.

Lentefeest in Keerbergen. Het Lentefeest in GC Den Bussel in Keerbergen dat een week later doorgaat, is een 'spin-off' van het Feest in Putte en dat is goed te merken aan dezelfde uitgebreide duiding, ook door de kinderen zelf. Er is ook veel 'zin' in dansen, letterlijk en figuurlijk dus, door keuze van liedjes met inhoud. Hier dus ook scholen van Antwerpen en Vlaams-Brabant verenigd. Clown Plex had, in tegenstelling met al de jaren voorheen, duidelijk een off-day, maar spijtig genoeg kan je daar als organisator weinig aan doen.

Na de paasvakantie vlieg ik er terug in.

Op 21 april moet ik echter verstek geven voor één combifeest, dat van de Keikidz in Scherpenheuvel, omdat er die dag nog twee andere feesten zijn waar ik vorig jaar niet geweest ben...

Combifeest in Ninove. 's Morgens ben ik al heel vroeg in Ninove voor het eerste deel van het combifeest van scholen uit Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen. Terwijl er nog druk op het podium wordt geoefend met de kleintjes, maken de groten voor zichzelf een T-shirt rond het thema 'Waarom????', knutselen ze de zaalversiering en maken ze geschenkjjes voor de ouders. Daarna worden de rollen omgedraaid en is het aan de groten om te repeteren. Eén van de juffen van dienst ondersteunt de kinderen met zang en gitaar bij een aantal bij het thema aansluitende liedjes, deze keer eens niet zelf gecomponeerd. 's Middags wordt alles nog eens overgedaan met andere kinderen. Ik moet passen voor het toonmoment en receptie in één want ik ben dan al onderweg naar Humbeek.

Lentefeest in Humbeek. In Humbeek vindt het Lentefeest van onze kersverse HVV-afdeling Lentefeest Mozaïek plaats. Een typisch 'Kinderen eerst'-Feest. ☺ In de namiddag wordt nog wat gerepeteerd voor het toonmoment, maar met zo'n massa kinderen blijkt dat niet simpel. Maar daar liggen de organisatoren niet echt wakker van want ze vinden dat een Lentefeest in de eerste plaats een Feest is voor de kinderen. En gelijk hebben ze! Dus 's middags doen de kinderen allerlei leuke, grensverleggende, leerrijke en zinvolle workshops. Zo zijn er een speleobox, voelendozen en een blotevoetenpad, waarbij ze hun angsten overwinnen, hun zintuigen worden aangescherpt en waarbij vertrouwen en samenwerking nodig zijn. Er is ook een yogaworkshop op kindermaat waarin naast de traditionele 'kat'-houding spelenderwijs ook andere dierenhoudingen aan bod komen. In een muziekworkshop leren ze een wijsje te spelen met 'Tuned Percussion Tubes' waarmee je tegelijkertijd percussie en muzieknoden kan spelen. Ten slotte maken ze zichzelf door een houten figuurtje (een hapman met de armen zijdelings uitgestrekt) te beplakken met allerlei materialen. Dit mensje zal symbool staan voor de gift die zij allemaal doen aan Vergeet de Kinderen Niet vzw, een goed doel waaraan zij hun cadeautjesgeld wegschenken! Tijdens het toonmoment wordt dit geconcretiseerd doordat al die kleine mensjes worden aangebracht op een supergroot exemplaar. Hun rugzakken houden de kinderen wel zelf. Deze hangen, open en voorzien van hun naam, aan kapstokken. Bedoeling is dat de aanwezige familie en vrienden daar een boodschap insteken voor de Feesteling. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de leuke kaartjes van het Talentenspel van Klasse. Vooraan een vrolijke afbeelding van een specifiek talent en aan de achterkant de tekst: 'Ik, ..., vind dat jij, ..., dit kaartje verdient omdat ...' Na een verkoelend waterijsje mogen de familie en vrienden plaatsnemen in de zaal en volgt een duiding door de leerkracht-voorzitter. De kinderen tonen onder andere wat ze nog weten van de gebaren en tekst die horen bij 'Ge zijt wie je zijt' van De Mestkever. Hmmm. Zoals eerder gezegd was dit dus in de eerste plaats een Feest voor de kinderen ... en oh zo 'waardevol'. ☺

Open Lentefeest in Mollem. De dag na Humbeek, nog een Feest waar ik helemaal mee in zit. Het Open Lentefeest. Dit jaar in Zaal Kloosterhof in Mollem (Asse). Vermits Kristel hier uitgebreid bij stilstaat in de 'Polemix' (p.23) en ik mij volledig kan aansluiten bij haar ervaringen - ik heb immers naast het Feest ook de workshops meegedaan - ga ik hier niet te lang meer stil bij blijven staan. Alleen wil ik ook nog even de workshop van Sonia van Muzison vermelden. Steeds opnieuw weet Sonia, net als Kristel, met haar ongebreideld enthousiasme kinderen te motiveren, te inspireren en een fantastische tijd te bezorgen. Niet alleen op dit Feest, maar ook op het Lentefeest en het FVJ van het Atheneum in Keerbergen en het FVJ van Kampenhout-Grimbergen. In de workshop op het Open Lentefeest leren de kinderen het inmiddels ook al in verschillende

Lentefeesten gebruikte ‘Toverlied’ aan. Speciaal voor de Feesten gecomponeerd door Sonia met tekst van mezelf ©. Hierin worden de vrijzinnig-humanistische waarden gecombineerd met de kinderlijke fantasie. Voorzien van zelfgeknutselde rekwisieten brengen ze het lied ook nog samen met Sonia tijdens het toonmoment.

FVJ in Leuven. We zijn ondertussen 29 april en het is Feest Vrijzinnige Jeugd in Leuven. Opnieuw een mooi geregisseerd geheel rond het thema ‘Wat als ...’. Zoals elk jaar veel duiding ook door de kinderen zelf. Terugkomende ingrediënten zoals een woordje van de leerkracht, van één van de ouders en deze keer ook van twee zussen, een schaduwspel en aandacht voor gebarentaal. Veel aandacht voor de individuele kinderen en hun talenten. Humor, het traditionele bloemetje, een Zedenleer-haka en een indrukwekkend slot met een verzameling van borden met daarop tal van doelen die je kan steunen.

FVJ in Putte en Keerbergen. Een week later volgen op zaterdag en op zondag de Feesten Vrijzinnige Jeugd van de provincie-overschrijdende comités (Antwerpen en Vlaams-Brabant) die net als voor het Lentefeest, ook voor het FVJ moesten splitsen wegens te groot en die al eerder het Lentefeest deden in Putte en in Den Bussel in Keerbergen. In Putte is het thema van het FVJ ‘The Power to go on’ met opnieuw veel duiding, ook door de kinderen zelf. Tekstjes, sketches, dansjes met enorm getalenteerde jongeren die absoluut al de ‘power to go on’ hebben. Ook het traditionele doorgeven van de Fakkel mag niet ontbreken en er wordt afgesloten met een heel energieke ‘Mamma Mia’ van ABBA voorzien van een door de leerkrachten geschreven tekst. Net zoals we bij beide Lentefeesten dezelfde ingrediënten konden terugvinden, is dat ook bij de FVJ’s het geval. Dus ook in Den Bussel in Keerbergen veel duiding, ook door de kinderen, en een Fakkel ritueel.

FVJ-weekend in Vilvoorde. Zondag moet ik passen voor het FVJ in Tienen en ga ik naar Vilvoorde, waar tot slot van het FVJ-weekend, nog een toonmoment plaatsvindt. Daaruit blijkt dat het weer een gevuld en gevarieerd weekend is geweest. Van ecopercussie tot Anim’Actie, van ‘theater op maat’ tot filosoferen over ‘volwassen worden’ tot het maken van gepersonaliseerde T-shirts. Naast de traditionele speeches krijgen we van alles, waar alleen de kinderen ten volle van hebben kunnen genieten, een ‘teasertje’. En zo hoort het ook! De groepsfoto straalt ‘eenheid’ uit - iets wat een dag en zeker een weekend samen doet met de groepsdynamiek. Daarom nog eens een pleidooi aan de subsidieverstrekken om dit te zien als een onderdeel van het overgangsmoment en het, net als bij de recepties, zo niet volledig dan toch ten minste forfaitair of procentueel te ondersteunen.

De week die volgt, is goed gevuld met daarin de laatste verslagen in dit overzicht.

Tweedaagse met Lentefeestelingen van Keerbergen. Dinsdag vertrekken we op tweedaagse met de Lentefeestelingen van het Atheneum in Keerbergen. In de prachtige natuur aan de Papiermolen in Herisem kunnen zij naar hartenlust spelen, wandelen en kennismaken met de vele dieren. Groepjes vervagen en conflicten worden bijgelegd. Een ploeg van deMens.nu komt filmen. In een geïmproviseerde babbelbox kunnen de kinderen vertellen wat voor hen het thema van het Lentefeest, nl. ‘Vrede’, betekent. Ook ’s avonds wordt het nuttige aan het aangename gekoppeld en filosoferen de kinderen met hun juf over het thema, telkens afgewisseld met ‘hits voor kids’ waar enthousiast in pyjama op gedanst en meegebruld wordt. En ook het Feestlied ‘Deze wereld wil ik erven’ van de hand van Sonia van Muzison en mezelf, kennen ze al bijna uit het hoofd. De volgende dag gaan ze nog op

Ik zou nog even een woordje willen richten tot alle ‘criticasters’ (ouders, schooldirecteurs, collega’s, ...) die het nodig vinden om commentaar te geven op de Feesten of om zich te bemoeien met de gang van zaken ervan.

Het is niet evident! Het is niet evident dat een leerkracht niet-confessionele zedenleer een Lentefeest of Feest Vrijzinnige Jeugd organiseert. Zij zijn niet verplicht om dit te doen en ja, er zijn er die het dan ook niet doen! Als ze het doen, dan bepalen zij en alleen zij hoe ze dat doen. Niemand moet hen zeggen wie ze uitnodigen, wat ze met de kinderen doen of hoe het toonmoment er moet uitzien. Mijn tocht door Vlaams-Brabant heeft mij geleerd dat alle organiserende leerkrachten er hun uiterste best voor doen met de tijd, ruimte en middelen die ze ter beschikking hebben. Elk Feest waarvan ik getuige was, bevatte de ingrediënten die er nodig zijn om het een volwaardig Lentefeest of Feest Vrijzinnige Jeugd te kunnen noemen. Wie denkt dat hij of zij het beter kan, mag het altijd zelf komen doen.

Voor alle duidelijkheid: een Lentefeest of Feest Vrijzinnige Jeugd is geen schoolfeest, geen onberispelijk ingestudeerde show ten behoeve van de uitgenodigde familieleden en vrienden. Het is een Feest voor en door de kinderen. Het is hùn dag en tijdens het toonmoment laten ze het publiek enkel even proeven van al het moois en waardevols dat ze tijdens de voorbije lessen zedenleer en/of de voorbije voorbereidende dag(en) hebben meegekregen. Niet meer of niet minder. Een beetje respect voor diegenen die hen dat schenken is daarom zeker op zijn plaats. **B.B.**

EEN LENTEFEEST OF FVJ IS GEEN ONBERISPELIJK INGESTUDEERDE SHOW, HET IS EEN FEEST VOOR EN DOOR DE KINDEREN.

tractortocht, verzorgen ze de dieren op de boerderij, maken ze een rijtje op een boerenpaard en bakken ze hun eigen chocoladebroodje. Voldaan en als één grote groep, vertrekken zij terug naar Keerbergen.

Teambuilding met FVJ-feestelingen van Keerbergen. Een beetje hetzelfde verhaal op vrijdag met de 12-jarigen van het Atheneum in Keerbergen. Alleen gaan zij naar Dourbes. Hun teambuilding bestaat uit één dag waarin ze allerlei groepsopdrachten moeten vervullen, vloten bouwen en rotsen beklimmen. Bedoeling is om hun (zelf)vertrouwen te verhogen, om goed te leren samenwerken en om beter te leren communiceren. Ondertussen wordt er natuurlijk ook veel plezier gemaakt en ook hier zie je de groepsdynamiek ten goede veranderen. De dag wordt afgesloten met een lekkere wrap naast knisperende vuurkorven. Het Feestlied klinkt ook op de bus nog spontaan na, totdat iedereen voldaan stilletjes wordt op de terugweg naar huis.

Deze twee belangrijke groepsuitstappen zorgen ervoor dat de kinderen al een stukje zijn 'gegroeid' bij de aanvang van hun Feest.

Combifeest in Keerbergen. Tussen beide uitstappen was er op hemelvaart ook nog het combifeest van de Gemeenteschool in Keerbergen. Weerom in de eerste plaats een Feest voor de kinderen. De kleintjes kregen het bezoek van de Belleman en de groten mochten zelf een film maken met zichzelf in de hoofdrollen. Bij beide activiteiten was het thema 'Anders zijn'. Op het korte plechtige moment komen alle kinderen nog even apart aan bod. Er is ook de nodige duiding door de leerkrachten én de kinderen. De kinderen kunnen alle tekstjes aflezen op de achterkant van eigen kleurrijke kunstwerkjes waardoor de toekijkende ouders een leuker uitzicht krijgen dan met een maagdelijk wit blad op voorwaarde dat de kinderen zich er niet achter proberen te verschuilen natuurlijk.

Hierbij is het einde van het artikel bereikt, maar uiteraard nog niet het einde van mijn Feestentocht. Hopelijk kunnen deze Feesten een volgende keer nog in de kijker gezet worden:

Lentefeest De Rand BRUist, 19/5

FVJ Londerzeel, 19/5

Lentefeest en FVJ Atheneum Keerbergen, 26/5

Combifeest Libra Diest, 27/5

Combifeest Everberg, 27/5

Lentefeest en FVJ Aarschot, 3/6

FVJ De Vlinder Dilbeek, 9/6

FVJ Halle, 10/6

Lentefeest De Regenboog Mollem, 16/6

Ten slotte nog mijn dank aan alle organisatoren, leerkrachten en vrijwilligers die er dit jaar voor gezorgd hebben dat alle kinderen weer op een leuke manier konden 'groeien'.

Britt Ballings

LOKAAL NIEUWS

× TIENEN ×

UPV-KERN TIENEN VIERT FEEST

Op initiatief van Emile Van der Niepen besloten enkele jong afgestudeerden van de VUB om eind 1986 een UPV-kern in Tienen op te richten. Er werd vergaderd in een zaaltje, vrijwillig ter beschikking gesteld door de ex-BBL. Het bestuur zag er als volgt uit: Bart Hendrickx (voorzitter), Christian Grootjans (ondervoorzitter), Ludo Holsbeek (secretaris), Patrick Hendrickx (penningmeester) en Emile Van der Niepen. Ze besloten vier voordrachten per jaar te organiseren.

Start in de jaren '80

In september 1987 kwam er de officiële oprichting in de voormalige foyer van De Kruisboog. Sylvain Locufier (rector VUB) en Rik Van Aerschot (voorzitter raad van bestuur VUB) waren aanwezig. Enkele voorbeelden van voordrachten: Prof. Sylvain Locufier over globalisering en economie, Prof. Vera Rogiers over dermatologie en zonnebrand, Prof. Yvette Michotte over geneesmiddelen, Emile Van der Niepen over de oprichting en de noodzaak van crematoria, ...

In 1990 kwam er spijtig genoeg een einde aan de werking. Gebrek aan interesse? Zeker niet. Burn-out van de initiatiefnemers? Ook niet. Externe tegenkanting? Misschien. Maar het idee over een UPV-kern in Tienen bleef onderhuids leven.

2013, een herboren UPV-kern Tienen

We maken een sprong naar 2008. De oprichting van een Centrum voor Morele Dienstverlening (CMD) in Tienen, het huidige huisvandeMens Tienen, veranderde ingrijpend het vrijzinnig humanistisch gebeuren in Tienen. Men kon voortaan rekenen op enthousiaste professionele medewerkers en een ontmoetingspunt in Tienen. De officiële start en opening van CMD Tienen was op 29 september 2009.

Christian Grootjans en François Husson namen het initiatief om opnieuw een UPV-kern op te richten. Ze namen contact op met Raf Pauly, toenmalig moreel consultant hvdM. Raf ging op zoek naar geestesgenoten en dit resulteerde uiteindelijk in de eerste officiële vergadering van het 'bestuur' op 24 juni 2013. Patrick Bogaerts, Christian Grootjans, Patrick Hendrickx, François Husson, Liesbeth Pairoux, Raf Pauly, Seger Swerts, Filip van Utterbeeck, Liesbet Veroveren, Luc Veroveren en Laure Versluys vormden de eerste kern. François Husson was de eerste voorzitter.

Al vijf succesvolle jaren

Het was en is de bedoeling van de verschillende UPV-kernen om enerzijds wetenschap in de meest ruime zin op een verstaanbare wijze te brengen voor een breed publiek en anderzijds de VUB en het vrijzinnig humanistisch gedachtegoed te promoten.

We startten op 30 september 2013 met een kanjer van een voordracht over de internationale politiek met als spreker minister van staat Willy Claes.

Zoals in het verleden werd er ook nu geopteerd voor vier voordrachten per jaar. Zo slaagden we erin om tot op heden reeds 21 voordrachten te organiseren; alle sprekers opnoemen zou ons te ver leiden. De onderwerpen waren zeer uiteenlopend: medisch, sociaal, maatschappelijk, filosofisch, architecturaal, ...

Een paar hoogtepunten:

- het driejarig bestaan hebben we gevierd met een Dag van de Wetenschap met een vijftal workshops voor zowel kinderen, jongvolwassenen als volwassenen,

- dit jaar experimenteerden we voor een eerste maal met gezamenlijke voordracht met het Davidsfonds. Gezien het grote succes, zeker voor herhaling vatbaar via een systeem van jaarlijkse tournante,
- buiten de voordrachten werken we ook mee aan de filosofische cafés van hvdM Tienen.

We mikken bewust op een zo breed mogelijk publiek en het verheugt ons dat we ook de jongeren aanspreken. Want blijven klagen dat de vrijzinnige gemeenschap enkel uit ‘ouderen’ bestaat heeft geen zin. We trachten ook specifieke doelgroepen aan te spreken.

De reacties na afloop van de lezingen zijn dan ook steeds positief zowel over het onderwerp als over de kwalitatieve sprekers.

Met Liesbet Veroeveren (de huidige voorzitter), Jurgen Soetaert (ondervoorzitter), Raf Pauly en Seger Swerts hebben we een jong en dynamisch bestuur. De toekomst is verzekerd.

Deze kern wordt aangevuld door enkele ‘ouderen’ Patrick Bogaerts, Patrick Hendrickx en Luc Veroeveren en een aantal trouwe losse medewerkers.

We hebben ervoor gekozen om de voordrachten in het Cultureel Centrum De Kruisboog te houden. Dit om de ligging, de neutraliteit van de locatie, de ruime parkeermogelijkheid en het gezellig napraten in het Theatercafé.

Zo brengen we de toehoorders in contact met de VUB en het vrijzinnig humanisme. Ons opsluiten in ons eigen groot gelijk is geen optie en het vrij onderzoek is daar ook niet mee gediend.

Feest in november

Dat we nu al 5 jaar bezig zijn, zou niet mogelijk geweest zijn zonder de steun van het IMD Vlaams-Brabant en huisvandeMens Tienen. We hopen in de toekomst op een even prettige manier met hen samen te werken. Maar eerst gaan we ons vijfjarig bestaan vieren. **We doen dit met luister en klasse op zondag 18 november 2018 om 16 uur samen met het VUB orkest.** Het VUB orkest voorstellen hoeft niet. Onder leiding van Jurgen Wayenberg brengt dit volwaardig symfonisch orkest al jaren hoogstaande en felgesmaakte concerten.

Concertmeester en eerste viool Karl Stroobants en woordkunstenaar Ingrid Vanruten zijn geen onbekenden in Tienen.

We hopen jullie dan ook talrijk te mogen verwelkomen in de Manège-zaal van De Kruisboog. Na het concert bieden we een drankje en een knabbeltje aan om ons vijfjarig bestaan te vieren.

L.V.

UPV, voorvechter van wetenschapspopularisering

UPV vzw kende haar oorsprong reeds op het einde van de 19de eeuw. Toen werden er aan de Université Libre de Bruxelles ‘Extensions’ opgericht door het professorenkorps en tal van afgestudeerden die de behoefte voelden om de wetenschappelijke kennis te verspreiden onder een ruimer publiek. Zo wilden ze hun universiteit een ruimere bekendheid geven.

In mei 1969 werd de splitsing tussen ULB en VUB een feit. Ook de Extensions werden opgesplitst. Aan Vlaamse kant ontstond de ‘Uitstraling VUB’, een afzonderlijke vereniging die bestond uit autonome Uitstralingskernen, verspreid over het Vlaamse landsgedeelte. In 1980 fuseerde Uitstraling VUB met het Centrum Permanente Vorming (ontstaan aan de VUB als ‘Universiteit Derde Leeftijd’). Beide verenigingen hadden immers een gelijkaardige socio-culturele werking. Uitstraling VUB - Centrum Permanente Vorming (UPV-VUB) vzw zag het licht.

Het decreet Weckx gaf in 1995 aanleiding tot het aangaan van een samenwerkingsverband met Trefcentrum Derde Leeftijd (TDL).

In 2003 kwam aan deze samenwerking een einde naar aanleiding van het nieuwe decreet betreffende het Sociaal Cultureel Volwassenenwerk. UPV vzw diende een erkenningsdossier in als gespecialiseerde vormingsinstelling voor het thema ‘wetenschapspopularisering’ en deze aanvraag werd erkend.

Visie en doel

Steunend op het principe van vrij onderzoek, gebaseerd op kritisch, onafhankelijk denken, vrije meningsuiting en onderlinge dialoog levert UPV vzw een bijdrage tot de vorming van verantwoordelijke en geëmancipeerde burgers door hen in hun vrije tijd in contact te brengen met wetenschap en wetenschapswetenschap. Zo draagt UPV vzw bij tot de ontplooiing van het individu en komt ze tegelijkertijd tegemoet aan de sociale uitdagingen waar de moderne en snel evoluerende samenleving en haar burgers voor staan.

VAN 'EMPATHIE' NAAR 'EFFECTIEF ALTRUÏSME' TOT 'HET EMPATHISCH TEVEEL' ... EN TERUG?

1. Empathie

De media tonen ons een wereld waar agressie, nationalisme en racisme de boventoon voeren. Is die indruk van universeel egoïsme, ieder voor zich, wel terecht? We kunnen inderdaad zeer goed voor onszelf opkomen maar dagdagelijks tonen we ook voor de anderen te zorgen. De gevoelens van anderen herkennen is nodig om hun behoeften te herkennen en daarop te kunnen antwoorden. Het zich kunnen verplaatsen in de gevoelens of gedachten van de ander, is een voorwaarde voor elke altruïstische ervaring. De neiging van mensen om empathie te hebben voor mogelijke slachtoffers, leidt er namelijk toe dat zij hen hulp bieden.

- Stel: je loopt door het park en je ziet een kind verdrinken. Er is niemand anders in de buurt. Zou je in de vijver springen om dat kind te redden? 'Ja, natuurlijk', zullen de meeste mensen antwoorden.
- 'De warmste week' van Studio Brussel doet op ons een appel om goede doelen te steunen. Ook het Rode Kruis, Oxfam en dergelijke doen een beroep op ons.
- Binnen een keuzeproces manifesteert zich vaak de vraag: wat is het juiste om te doen? Als je bijvoorbeeld voor de keuze komt te staan om als brandweerman twee relatief oude mensen te redden óf één enkele jonge baby is er sprake van een moreel dilemma. Stel dat je moest kiezen en niet alle mensen kan redden. Dan is het een lastige keuze: de baby heeft nog lang te leven, maar als je de baby redt, vergaan er maar liefst twee mensenlevens.

2. Effectief altruïsme

En hier komt Singer te hulp met zijn methode, effectief altruïsme, om zorgvuldig te zoeken naar de meest effectieve manieren om goed te doen. Hij combineert daarbij empathie, rationaliteit en wetenschappelijk bewijs.

Singer is de meest bekende utilitaristische filosoof: minimaliseren van de hoeveelheid ellende (pijn en lijden) in de wereld en maximaliseren van de hoeveelheid van wat goed is. Hij ligt ook aan de basis van dierenbevrijding en dierenrechten; hij verspreidde ook het begrip speciësisme: het discrimineren op basis van soort (cfr. racisme, seksisme, ...).

Om terug het voorbeeld van het redden van het kind uit de vijver aan te halen: waarom accepteren we dat er in ontwikkelingslanden dagelijks kinderen overlijden zonder dat we ingrijpen, terwijl hun dood met onze hulp voorkomen had kunnen worden?

Deze casus is typerend voor het denken van Peter Singer. Als je eenmaal hebt erkend dat mensen die honger lijden en doodgaan aan bestrijdbare ziektes geholpen dienen te worden, net als het verdrinkende kind in de vijver, dan is de volgende vraag: hoe dan? Er zijn onderzoeken die laten zien dat het ene goede doel meer dan honderd keer effectiever is dan het andere. Als je aan mensen vraagt of ze honderd keer zoveel willen doneren, dan zullen ze nee zeggen. Maar als je ze vraagt of ze met hetzelfde bedrag honderd keer zoveel effect willen genereren, dan willen ze daar best over nadenken.

Een voorbeeld van een heel hanteerbaar groot probleem dat nog redelijk verwaarloosd is, zijn malariabesmettingen. Die kunnen we drastisch reduceren door de eenvoudige verdeling van muggennetten in risicogebieden. We kunnen geld geven aan de Against Malaria Foundation, een topaanbeveling van GiveWell (www.againstmalaria.com). Voor nog geen honderd euro kun je een gezond levensjaar redden. Op deze manier wordt het eigenlijk heel eenvoudig om levens te redden.

Ook in Vlaanderen is het Effectief Altruïsme actief onder impuls van Stijn Bruers (www.eavlaanderen.org - stijn.bruers@gmail.com). Ziehier een aantal tips voor een effectieve altruïst:

- Doneer aan effectief-altruïsmeorganisaties zoals GiveWell en Animal Charity Evaluators of aan de organisaties die zij aanbevelen (i.p.v. een emotionele donatie te doen).
- Teken de Giving What We Can Pledge om minstens 10% van je inkomen te geven aan de meest effectieve goede doelen - een kleiner percentage is ook mooi, natuurlijk.
- Vertel aan anderen over jouw donaties, zodat anderen ertoe geïnspireerd worden en er een 'geefcultuur' ontstaat.
- Denk na over de impact van je toekomstige carrière en kijk naar wat 80.000 Hours adviseert (www.80000hours.org).
- Denk heel mondiaal en ruim: niet enkel mensen hier en nu kun je helpen. Je hulp heeft vaak meer impact in de armste landen. En ook dieren en de verre toekomst tellen mee.
- Wees kritisch en flexibel bij de keuze van goede doelen. De meest effectieve goede doelen zijn niet altijd de meest populaire, net zoals de allermooiste liedjes niet altijd de hitparade halen.

Bij Singer vinden we nog twee extra tips:

- Om in staat te zijn meer goed te doen, beperken effectieve altruïsten hun uitgaven of kiezen ze voor een andere loopbaan, zodat ze meer te geven hebben of zich op een andere manier nuttiger kunnen maken.
- Soms doneren ze ook bloed, stamcellen, beenmerg of een nier aan een onbekende.

De motivatie van effectief altruïsten is terug te vinden in hun universele liefde: onze medemensen zijn onze broeders en zusters.

We kunnen ons natuurlijk wel de vraag stellen hoe de rijke donateurs aan hun rijkdom gekomen zijn. En is het ene doel afwegen tegen het andere niet moraliserend?

3. Het Empathisch teveel - Werkbare onverschilligheid

Naast bovenvermelde bedenkingen waarschuwt Ignaas Devisch (UGent) bovendien ook voor de willekeur van medeleven en empathie: de meest behoeftigen worden niet steeds geholpen en bepaalde problemen (zoals armoede) hebben een structurele oplossing nodig. Er is in onze samenleving geen tekort aan empathie maar een teveel aan empathie. Hij houdt dan ook een pleidooi voor onpersoonlijke rechtvaardigheid en solidariteit. De overheid moet een aantal objectieve en rechtvaardige criteria uitbouwen om te bepalen met wie wij solidair willen zijn. Het resultaat ervan is de sociale zekerheid. We hoeven ons individueel niet te bekommeren over iedereen want wie hulp nodig heeft, zal geholpen worden. Vandaar zijn term 'werkbare onverschilligheid'. "Solidariteit en rechtvaardigheid maken onverschilligheid werkbaar, gaan oververhitting van empathie tegen en voorkomen dat de beperkingen van empathie geen al te grote rol spelen. (...) Empathie werkt zolang ze niet als de basis van verdeelmechanismen wordt opgevoerd. (...) Werkbare onverschilligheid is een noodgedwongen ontlasting van het morele systeem, opdat we ons niet aanhoudend hoeven in te leven in alle leed van de wereld."

4. ... En terug?

En terug naar een appel voor empathie?

Misschien moeten we zoeken naar wat ons allen bindt en leren omgaan met waarin we verschillen. De lectuur van onze 2 protagonisten kan ons daarbij helpen:

- Ignaas Devisch : "Het Empathisch teveel", De Bezige Bij, 2017
- Peter Singer: "Effectief Altruïsme", Lemniscaat, 2017

E.M.

GRENZEN BEWEGEN IN LEUVEN

In Leuven is sedert 2010 een interlevensbeschouwelijke vereniging actief. Dat is het gevolg van een initiatief van de Orde van pater Damiaan.

In 2010 verstuurde de Orde van pater Damiaan een uitnodiging om te getuigen. De uitnodiging was om vanuit de eigen levensbeschouwing even stil te staan bij het leven van hun voorbeeldfiguur. De verschillende levensbeschouwingen gaven samen vorm aan deze interlevensbeschouwelijke plechtigheid en ieder verwoordde welke inspiratie de levenswandel van Damiaan, ofte Jozef De Veuster voor hen kon betekenen. Na deze intense en intensieve samenwerking rees de vraag of deze groep verder zou willen werken.

Opstart GrenzenbewegenLeuven

Een tweede plechtigheid, als een naamgevingsritueel, werd georganiseerd en vanaf dan ging de groep verder onder de naam 'grenzenbewegenLeuven'. 'Grenzen bewegen' herkende ieder immers als het leidende motief. De daarop volgende jaren lag het accent op het organiseren van een activiteit die dit leidmotief kon symboliseren.

Op de site www.grenzenbewegenleuven.be kan onder de rubriek 'Jaar na jaar' een mooi overzicht teruggevonden worden van de verschillende evenementen (vredespicknick voor vluchtelingenhuis, wandeling oost-west, muzikale avond voor kinderkankeroudervereniging). Memorabel is de luidruchtige voettocht door Leuven met de slogan 'Samen overwegen doet grenzen bewegen'.

Deelname aan Erfgoeddagen

De laatste grote activiteit was tijdens Erfgoeddag (2016) met het thema 'Rituelen'. Op de eerste verdieping van het gotische stadhuis presenteerde de groep haar 'tafel van verbondenheid'. Deze tafel is een mobiele 'camembert' waar ieder driehoekje de stichtende teksten van elke levensschouwing etaleert.

Op de Erfgoeddag 2018 met als thema 'Kiezen' was deze tafel onderdeel van het project 'Geef verbondenheid een gezicht, letterlijk en symbolisch' in het huisvandetolerantie. De laatste jaren lag het accent op de uitwisseling rond de verschillende rituelen en spirituele tradities. Momenteel bezint de groep zich om hun tafel te vernieuwen en een deel van het Leuvense erfgoed te maken. Ideeën zijn steeds welkom.

Patrick Bruggeman

'GrenzenbewegenLeuven verenigt mensen en organisaties die willen bijdragen aan een samenleving van wederzijds respect voor verschillen. We geloven dat er voldoende raakpunten zijn, door de verschillen heen. Die raakpunten willen we benadrukken en versterken.'

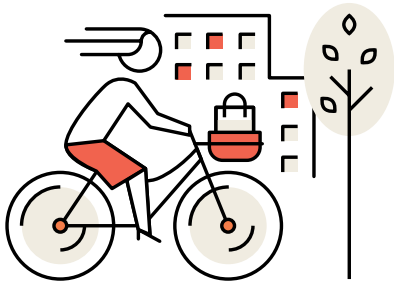
Deze levensbeschouwingen en groepen zijn aangesloten bij GrenzenbewegenLeuven: het Damiaancentrum, de Bahá'í-gemeenschap van Leuven, het Hindoeïsme, het Boeddhisme, de Moslingemeenschap, de Protestantse Kerk Leuven, de vrijzinnig-humanisten en het huisvandeMens Leuven, de Universitaire Parochie KULeuven, De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen, Beweging net Leuven en tal van sympathisanten.

Tafel van verbondenheid (Erfgoeddag 2016)

huisvandetolerantie: 'Geef verbondenheid een gezicht' (Erfgoeddag 2018)

LOKAAL NIEUWS

× HALLE ×

PRAATGROEP 'OUDER WORDEN'

Ouder worden brengt verschillende veranderingen met zich mee. Hoe gaan we hiermee om? Wat heeft het leven je tot dusver gebracht en hoe ga je om met de moeilijkheden onderweg? Wat neem je mee naar de toekomst? Zin in een goed gesprek hierover met lotgenoten? Dan is de gespreksgroep 'Ouder worden' misschien iets voor u!

- Een viertal keer per jaar, namiddagen, huisvandeMens
- Eerstvolgende praatgroep: najaar 2018

GESPREKSGROEP 'DE VRIJE GEDACHTE'

De gespreksgroep 'De Vrije Gedachte' werd opgericht in 2007. Tijdens de gesprekken gaat het om het bepalen van je eigen visie in interactie met anderen, niet om het bereiken van een groepsconclusie. Basisprincipes van de gespreksgroep zijn dan ook: iedereen is spreker en ieder heeft recht op (respect voor) zijn of haar eigen mening. De gespreksgroep komt ongeveer elke drie maanden samen, iedereen is vrij om tijdens de bijeenkomsten voorstellen voor een volgende editie aan te brengen.

- Eerstvolgende gespreksgroep: najaar 2018, avonden, huisvandeMens

FEESTEN

huisvandeMens Halle ondersteunt het Open LF en FVJ Vlaams-Brabant, het Feest Vrijzinnige Jeugd van Halle en het Lentefeest De Rand BRUist. In 2019 zullen deze feesten respectievelijk plaatsvinden op 9, 16 en 22 juni.

AANKOMENDE ACTIVITEITEN

• Hoogsensitiviteit

Voel jij je anders dan de meeste mensen? Krijg je meer indrukken binnen? Heb je vaker behoefte aan rust? Ervaar je diepgaande emoties, voel je anderen makkelijker aan en streef je naar diepgaande contacten? Mogelijk ben je zoals 1 op 5 personen hoogsensitief.

Columniste, schrijfster en cartooniste Fleur van Groningen verwerkte haar persoonlijke ervaringen als hoogsensitieve vrouw in het boek 'Leven Zonder Filter'.

Wanneer? donderdag 27 september 2018 - 19.30 uur

Waar? Raadzaal, Oudstrijdersplein, Halle

Inschrijven verplicht via huisvandeMens Halle!

• Themareeks ouderen (5-tal lezingen)

Wanneer? Najaar 2018 - namiddagen

Waar? Seniorie De Maretak - Halle

VRIJWILLIGERSOPROEP

huisvandeMens Halle is steeds op zoek naar vrijwilligers voor uiteenlopende zaken: ondersteuning op activiteiten, helpende handen bij Lentefeesten, Feesten Vrijzinnige Jeugd, begeleidende gesprekken, opvolgen en uitvoeren van plechtigheden (geboorte, huwelijk, afscheid), ...

Interesse, meer weten?

Kom eens langs: huisvandeMens Halle, Molenborre 28/02 (ingang via Arkenvest), 1500 Halle; mail halle@demens.nu of bel ons 02 383 10 50 en volg ons op www.facebook.com/HuisvandeMensHalle/

DE NIEUWE VOORZITTER EST ARRIVÉ

Hij kwam eigenlijk al een tijdje geleden aan

Op 24 maart werd Freddy Mortier, hoogleraar ethiek aan de Universiteit Gent en voormalig vice-rector aldaar, verkozen tot voorzitter van deMens.nu. Hij volgt Sylvain Peeters op die deze functie 6 jaar bekleedde.

In zijn eerste speech haalde de nieuwe voorzitter meteen een aantal punten naar voren die voor hem belangrijk zijn of bij zijn doelstellingen behoren.

Heel beknopt een greep daaruit:

- Weinig middenveldorganisaties zijn zo succesvol geweest als de vrijzinnigheid, waardoor België op ethisch gebied mondiaal bij de koplopers hoort, maar we hebben er weinig erkenning voor teruggekregen. En onze organisaties (niet alleen de onze trouwens) lopen langzaam leeg.
- We moeten ons profileren als beweging, strijdbaarder zijn.
- Een algemeen hoofddoekenverbod vindt Freddy Mortier geen goede zaak.
- Dringende thema's zijn in zijn ogen o.a.:
  - Abortus uit het strafrecht halen
  - Recht op een zelfgekozen dood, maar ook recht op een zinvol leven daarvoor, het humaniseren van het leven van bejaarden
  - Algemeen meer zelfbeschikking voor de patiënt, de cliënt, de zwakkere
  - De kwaliteit van het vak NCZ moet omhoog. Freddy Mortier ziet ook NCZ én LEF naast elkaar bestaan. Beide zijn noodzakelijk.

De nieuwe voorzitter wil, zoals hij dat uitdrukte, 'zo snel mogelijk thema's oogsten' en daarrond deskundigen en sympathisanten aan het werk zetten.

Schrijver dezes is zo vrij er ten persoonlijke titel een paar voor te stellen.

1. Eerst wellicht een van de moeilijkste: de jongeren, die nauwelijks aan bod kwamen in je speech, op het idee van een steungroep jongeren na. Probeer meer van hen te mobiliseren, voor het humanistisch vrijzinnig gedachtengoed te winnen. Niet over hun hoofden heen met academici, maar met de jongeren samen, in hun taal, beginnend met wat hun aanbelangt: de apathie/angst voor de toekomst of helemaal geen toekomst zien, druggebruik, klimaat, ... Vanwaar die toenemende religiositeit?
2. Wil je Jan met de pet meer aanspreken, besteed dan meer aandacht aan zijn dagelijkse problemen en bied krachtige standpunten en zo mogelijk initiatieven aan: armoede, discriminatie op het werk en in de huur, mobiliteit, ... Nadien kun je het over ethiek en levensbeschouwing hebben. *Erst das Fressen, dann die Moral.*
3. Politiek is natuurlijk een onsmakelijk wereldje. Maar daar moet het tenslotte gebeuren. Denk vooruit naar de verkiezingen van 2019, nationaal maar ook Europees. We hebben op Europees niveau natuurlijk de EHF, maar kandidaten voor het Europees Parlement worden nationaal aangeduid. In het Europees Parlement zijn de vrijzinnigen dun gezaaid. We worden onder de voet gelopen door mensen die zich tot een geloof bekennen. De lobby van de kerken is machtig en rijk en sluw. En meer dan 70% van onze wetten komen van de EU. Duidelijk, niet?
4. En ten slotte: maak dat wat onze organisaties doen veel zichtbaarder wordt, dat ze een veel grotere mond opzetten. Over alles en nog wat moeten we wat te zeggen hebben. Kort op de bal spelen. Moderne communicatie, quoi.

Het ga je goed, voorzitter. Veel succes gewenst.

T.S.

Meer weten? Lees ook 'Freddy Mortier verkozen tot nieuwe voorzitter van deMens.nu' (23 maart 2018) op www.demens.nu/nieuws

VLAAMSE INTERLEVENSBESCHOUWELIJKE DIALOOG: VILD

Op initiatief van minister Bourgeois namen de vertegenwoordigers van de erkende levensbeschouwingen en de Vlaamse overheid het engagement om geregeld samen te zitten en samen te spreken over een aantal maatschappelijke thema's en om, indien relevant, ook samen te handelen. Op 21 maart 2014 ondertekenden de vertegenwoordigers van de verschillende erkende levensbeschouwingen samen met minister Geert Bourgeois een verklaring hieromtrent. In 2017 kwam het overlegplatform vijf keer samen. Een overzicht van wat er besproken werd.

Op **18 januari 2017** kwam de Vlaamse Interlevensbeschouwelijke Dialoog (VILD) samen in het Huis van het Protestantisme. Het voorstel van de werkgroep voor een aangepast intern charter tussen de levensbeschouwingen werd goedgekeurd en aan de kabinetten bezorgd. De Vlaamse Regering wordt structureel uitgenodigd op de bijeenkomsten van de VILD. Zowel de overheid als de VILD kan initiatief nemen om punten te agenderen. De afspraken zullen worden geformaliseerd in een addendum bij de Verklaring van de Vlaamse overheid en de levensbeschouwingen van 21 maart 2014. Het addendum zal worden ondertekend op het moment van de ondertekening van het charter. De beroepsvereniging van Katholieke Pastores in de Gezondheids- en Welzijnssector besprak de signaleerde problemen rond spirituele zorg tijdens hun symposium in 2016 in de Senaat. Iedere levensbeschouwing bracht de knelpunten in kaart en bezorgde die aan de beroepsvereniging. Op basis van deze input werkt de beroepsvereniging een voorstel uit dat voorgelegd zal worden op een volgende bijeenkomst van de VILD. De werkgroep Armoede (Remi Baekelmans) vroeg meer aandacht voor de armoedeproblematiek.

Op **30 maart 2017** kwam de VILD samen bij de orthodoxe eredienst.

Er werd afgesproken dat op 2 juni de hoofden van de levensbeschouwingen het charter zullen ondertekenen. Vanuit de Vlaamse regering werd een voorstel van addendum bij de Verklaring van 21 maart 2014 opgesteld, waarbij de VILD het officieel aanspreekpunt zou worden van de Vlaamse Regering.

Er werd verslag uitgebracht over de ontmoeting met de voorzitter van de VRT op 5 december 2016 en met de VRT-medewerkers op 3 februari 2017.

Binnen de VRT is er consensus over de manier waarop de levensbeschouwingen aan bod komen in de programma's. In 2017 wordt dit gecontinueerd. Het overleg levensbeschouwingen-VRT (zowel structureel als informeel in functie van concrete programma's) wordt verdergezet.

In opvolging van de vraag van de beroepsfederatie van Katholieke Pastores werd op vraag van Sylvain Peeters een werkgroep geestelijke zorgverstrekkers opgericht. Voor het vrijzinnig humanisme nemen Freddy Boeykens (directeur provincie Antwerpen) en Simon Vandeputte (stafmedewerker deMens.nu) deel.

Vanuit de werkgroep armoede werd een brief verstuurd naar de ministers Bourgeois en Homans.

Mede namens Joke Vispoel antwoordde Nina Ercegovic dat er zeker ruimte is om vanuit de VILD thema's te amenderen en verbetervoorstellen te doen.

Deze voorstellen zijn best zo concreet mogelijk.

De vergadering van de VILD op **15 mei 2017** ging door in het huisvandeMens Brussel.

Er werd afgesproken dat de vertegenwoordigers van de erkende levensbeschouwingen het Charter zullen ondertekenen op 2 juni 2017 bij minister Bourgeois. Er werd een formulering van addendum opgesteld opdat de leden van de VILD ook zonder de kabinetsmedewerkers/politici moeten kunnen bijeenkomen.

De Beroepsvereniging voor Katholieke Pastores in de Gezondheids- en Welzijnssector nam contact op met de verschillende levensbeschouwingen.

Wouter Van Bellingen lichtte het integratiepact toe.

Op 2 juni ondertekende de voorzitter samen met de andere leden van de VILD het charter van de VILD.

De vergadering van **19 september 2017** vond plaats met het Centraal Israëlitisch Consistorie van België als gastheer.

Sylvain Peeters vond het niet langer opportuun een persbericht betreffende onverdoofd ritueel slachten te versturen, gezien de wetgeving reeds gestemd werd. Gezien de verschillende standpunten van de levensbeschouwingen inzake het onverdoofd slachten zal er vanuit de VILD geen gemeenschappelijk standpunt komen. Bij de joodse gemeenschap leeft een negatief gevoel naar aanleiding van het debat in Vlaanderen en Wallonië hierover. Men voelt zich als gemeenschap negatief bejegend door politici en anderen. Men werd niet gehoord. De Joodse gemeenschap vroeg de leden van de VILD bij hun levensbeschouwing volgende twee voorstellen af te toetsen:

- Het sturen van een brief naar de overheid namens de VILD waarbij de VILD betreurt dat ze niet betrokken werd bij het tot stand komen van de wetgeving
- Het uitnodigen van een kabinetsmedewerker voor meer uitleg over de totstandkoming van de wetgeving.

Er werd ook op gewezen dat er in Brussel nog geen regelgeving is.

Er werd van gedachten gewisseld over de uiteenzetting van Wouter Van Bellingen inzake het integratiepact. De kabinetsmedewerkster merkte op dat het accent hierbij ligt op het vermijden van discriminatie van migranten. De werkgroep armoede zal een seminarie rond het thema armoede organiseren.

De VILD kwam samen op **5 december 2017** bij de islamitische eredienst.

De problematiek van het onverdoofd slachten werd besproken. Mevrouw Els Vanautryve, raadgever op het kabinet Weyts, werd uitgenodigd voor de bespreking van dit agendapunt.

Het voorzitterschap (van de VILD) legde haar de vraag voor waarom de VILD niet geconsulteerd werd. De VILD is een platform voor overleg tussen alle levensbeschouwingen over zaken die alle levensbeschouwingen aanbelangen. Mevrouw Vanautryve verduidelijkte dat het decreet een initiatief en beslissing was van het Vlaams Parlement, niet van de Vlaamse Regering. Minister Weyts heeft wel overleg gehad met de betrokken geloofsgemeenschappen. Niet alle levensbeschouwingen zijn immers betrokken bij dit thema. De minister heeft enkel de twee betrokken geloofsgemeenschappen uitgenodigd op zijn kabinet. De vraag om naar de toekomst toe als VILD gehoord te worden over thema's die een of meer levensbeschouwingen aanbelangen werd door de raadgevers meegenomen naar de beleidsverantwoordelijken. De islamitische en israëlitische eredienst zetten juridische stappen in verband met het verbod op onverdoofd slachten. Het voorzitterschap (islamitische eredienst) zal contact opnemen met staatssecretaris Debaets met de vraag of er een overleg zou kunnen plaatsvinden met de voltallige VILD.

Remi Baekelmans (lid werkgroep armoede) vroeg elke levensbeschouwing haar standpunt in verband met armoede te verwoorden. Op die manier kan de VILD goed voorbereid en met kennis van elkaars argumenten de plenaire discussie voeren. Elke levensbeschouwing maakte tegen 31 januari 2018 een tekst op over de eigen houding tegenover mensen in armoede en armoede als maatschappelijk fenomeen en probleem, met de nodige aandacht voor de argumenten, die elk uit zijn levensbeschouwing kan putten.

In de tekst werd een antwoord gegeven op de volgende vragen:

- 1) *Wat beweegt ons tot engagement tegenover mensen in armoede?*
- 2) *Hoe aanvaardbaar is het bestaan zelf van armoede?*
- 3) *Wat is binnen onze visie de plaats en de functie van empathie, emancipatie, diversiteit? Hoe kan deze visie zich vertalen in praktisch handelen ten aanzien van mensen in armoede, die al of niet op ons beroep doen?*
- 4) *Welke elementen in het gangbare beleid en in de economische verhoudingen zijn in strijd met de ethische principes van elk van onze levensbeschouwingen en welke alternatieven hebben we voor te stellen?*

Op basis van de zeven teksten bereidde de werkgroep armoede de plenaire vergadering van 6 maart 2018 voor.

De delegatie van deMens.nu bestaat uit Sylvain Peeters, Jef Asselbergh, Frank Stappaerts, Remi Baekelmans en Franky Bussche.

Franky Bussche

Directeur Studie en Onderzoek
deMens.nu

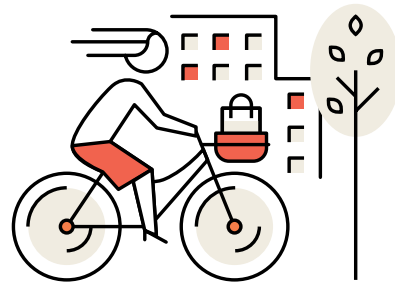
FEDERALE INTERLEVEN- BESCHOUWELIJKE DIALOOG

Op 25 april 2016 werd de *'Gemeenschappelijke verklaring van de federale regering, de erkende erediensten en de vrijzinnigheid om ons engagement om samen te bouwen en onze fundamentele waarden niet in het gedrang te brengen'* geformuleerd.

Op 17 mei 2017 werd een protocolakkoord ondertekend. De koning ontving de vertegenwoordigers van de erkende erediensten en de niet-confessionele levensbeschouwing op een collectieve audiëntie op 23 mei 2017 in het koninklijk paleis.

Op 11 december 2017 was er een vergadering gepland met de minister van Justitie omtrent de autoregulering van buitenlandse financiering van erediensten/vrijzinnigheid. Franky Bussche was aanwezig op een technische voorbereidingsvergadering op 29 november met Jean De Brucker en Alain Villers (CAL, Centre d'Action Laïque). Men wil een charter laten ondertekenen door alle levensbeschouwingen. De vrijzinnigheid kent geen buitenlandse financiering. Franky Bussche liet een agendapunt toevoegen, met name het statuut en het kader van de aalmoezeniers, islamconsulenten en moreel consulenten in de Belgische penitentiaire inrichtingen. Doordat op 11 december de meeting met de slachtoffers van de bende van Nijvel met minister Geens uitliep, werd de vergadering verschoven naar januari 2018. Anne-France Ketelaer vernam van Bernard Dufour dat er een ontwerp van KB betreffende de aalmoezeniers, islamconsulenten en moreel consulenten ligt bij de verschillende departementen, waarvan men het advies inwacht. Minister Geens hoopt dat er een statuut komt. De ILRG wordt hiervan op de hoogte gebracht.

Franky Bussche
Directeur Studie en Onderzoek
deMens.nu

LOKAAL NIEUWS

× TIENEN ×

INFOSESSIES LEVENSEINDE

Voorafgaande zorgplanning in het kader van een waardig levenseinde en beslissingen bij het levenseinde, blijft de mensen roeren en aantrekken. Dit is immers geen evidente materie, maar ze hoort bij het leven. We weten allemaal dat we ooit doodgaan en dat er bepaalde situaties zijn die ons levenseinde voorafgaan en het lijden uitzichtloos en nodeloos kunnen maken.

Daarom organiseerde het huisvandeMens Tienen meerdere infosessies, naast de individuele dossiers en aanvragen die behandeld worden. Bij het in orde brengen van documenten en vragen rond het levenseinde komt immers een heel denkproces kijken.

Om dit goed te kaderen en te begeleiden zijn gezamenlijke infosessies een welkome methodiek. Immers, wat is euthanasie net? Wat zijn mijn patiëntenrechten? Of wat als ik kies voor palliatieve zorgen of een palliatieve sedatie?

In de infosessies scheppen we een klaar en helder beeld van belangrijke definities, de verschillende wettelijke kaders, de rol van de vertrouwenspersoon en de vertegenwoordiger, welke procedures er allemaal zijn binnen het verhaal van euthanasie, ...

Maar we sturen ook aan hoe men de voorafgaande wilsverklaringen correct kan invullen en wat men daarbij niet mag vergeten om ervoor te zorgen dat deze documenten wettelijk geldig zijn. En waar naartoe met al die papieren eens ik ze heb ingevuld?

Een waardig levenseinde is meer dan een kwestie van autonomie, het is een kwestie van dialoog met je omgeving, je naasten, mensen die je vertrouwt, maar ook met zorgverleners zoals bijvoorbeeld je huisarts, een behandelend geneesheer in een ziekenhuis of het medisch personeel.

In het huisvandeMens helpen we je graag op weg, zodat je als vragende partij een helderder beeld krijgt over je eigen wilsuiting en wat je daarmee kan doen. In het najaar 2018 organiseren we opnieuw infosessies, dus houd de agenda van Flamboyant in het oog.

Of ga eens kijken op:
www.vlaamsbrabant-demens.nu
www.facebook.com/HuisvandeMensTienen

S.S.

POEZELO, OF HOE $1 + 1 = 4$

Vier. Het aantal vrijwilligsters in het zwervkattenproject van onze gemeente. Vier. Een deler van 16 en 52. Gemiddeld 4 zwervkittens per nest: $1 + 1 = 4$. Resultaat van 1 zwervkattin na 16 maanden: 52 nakomelingen. Snel werd duidelijk dat de nood enorm groot was, groter dan enkel steriel maken via het gemeentelijk project. Voeding, medische zorgen, winterhuisjes, aids ... Toen werd $4 = 1$. Vier gekke dames voor één projectje: Poezelo. Want deze dieren zijn de vergeten groep. Ze hebben niks en moeten gedwongen lijden. Zonder keuze. Vandaar dat wij iets willen DOEN. Buiten onze eigen werkuren, in goed of slecht weer, vroeg of laat. Want een kat trekt zijn plan namelijk niet. De realiteit is heel anders dan wat je misschien dacht.

Het niet-gekke gedeelte

Zwervkatten vangen naar aanleiding van een melding, ze naar de aan het project verbonden dierenartsen brengen, ze steriel ophalen om terug los te laten op hun vanglocatie. Dat is onze taak binnen het gemeentelijk project.

Het gekke gedeelte

Contact opnemen om de situatie in te schatten en daarna altijd eerst ter plaatse gaan kijken. Situaties zijn immers vaak 'uitgebreider': melders merken niet dat de kat ziek is. Of er zijn burenruzies. Of kattenhaters. Of ze denken dat de rosse zwerver een mannetje is. Tot de rosse kater plots kittens heeft. Sowieso proberen we zwervkittens op tijd te vangen zodat ze nog naar een opvang kunnen. Want als mamapoes er mee tevoorschijn komt, zijn ze een 6 weken oud. Dan moeten we heel snel zijn. De socialisatie op mensen loopt immers op zijn einde rond 7 weken. Mensen helpen bij hun vragen of problemen rond zwervkatten. Heel veel moeilijke situaties proberen te verbeteren. Kansarme mensen die willen helpen, voorzien van voeding voor de zwervers. Dossiers voorbereiden voor de gemeente. Psycholoog en diplomaat spelen. Advies

Zwervkatten kiezen niet voor hun bestaan: ze worden gedumpt, achtergelaten of geboren uit een zwervmama die ooit ook een huiskat was. Het is geen ras apart. Jammer, want dan wilde iedereen ze wel, de "Felix migrarus" (vrije vertaling). Het is simpel: wij, mensen, zijn de oorzaak van zwervkatten én van hun trieste bestaan.

geven, sensibiliseren. Want we merken dat er nog veel - vaak goedbedoelde - misverstanden zijn rond (zwerf) katten. Toestaan dat je huis een varkensstal wordt, want zo goed als alle uren worden ingenomen door deze trieste problematiek.

Hoe gek willen we zijn?

Enorm! We hebben namelijk een droom. We willen inzetten op educatie en sensibilisatie, zowel naar kinderen als volwassenen. Want daar begint alles. We willen (winter)huisjes voor de zwervers die geen warm en beschut plekje hebben. We willen voedsel voor dieren die nergens of amper iets krijgen. Medicatie en pijnstilling. Medische verzorging bij wonden, tandproblemen, breuken, ... want ze hebben geen andere keuze dan enorme pijn lijden. Aidstesten, want kattenaids betekent vreselijk creperen. Kattenaids kan trouwens ook huiskatten treffen. Speciale opvanggezinnen om de iets oudere kittens toch nog te socialiseren, want dit vraagt veel tijd, geduld en liefde. Materiaal en uitrusting om zwervers tijdelijk op te vangen bij herstel. Dossiers blijven indienen voor probleemsituaties. Hopen dat we op termijn een voorbeeldfunctie kunnen worden voor andere gemeenten. En vooral hopen dat aan al deze ellende ooit een einde komt.

Anne Van Espen, Poezelo

www.zwerfkatten-poezelo.be

Nieuwe wet van 1 april 2018

Sinds 1 april moeten nieuwgeboren katjes verplicht gesteriliseerd worden voor ze 5 maanden oud zijn. Katten die geboren zijn na september 2014 moeten voor 2020 gesteriliseerd worden. Ook moet elke kat/kitten steriel en gechipt zijn als ze wordt weggeven of verkocht (voor kwekers gelden andere regels). Er zijn ook nieuwe bepalingen op gemeentelijk vlak. Zo moet elke gemeente een meldpunt voor zwerfkatten inrichten. Ook beschutting, voedsel, aankondigen van vangacties, ... zijn nu verplicht.

Blij zijn. Bedroefd zijn. Vechten tegen vooroordelen. Dieren die je nooit meer loslaten. Goede contacten. Niet altijd. Je machteloos voelen. Dankbare mensen. Vaak willen stoppen. Tussen struiken en rommel kruipen en de lol er nog van inzien. Vol spinnenwebben hangen en euforisch zijn dat je vijf kleine en broodmagere kittens gered hebt uit een vervallen kippenhok. Je hart dat breekt door de ellende. Gek zijn dat wel zeer doet. Gelukkig zijn dat je toch een verschil kan maken. Hoop.

SELFIE

In de rubriek 'selfie' stellen we elke editie een aantal vrijzinnige geesten voor. Onze medewerkers, vaste en vrijwilligers, vormen de echte kracht achter de vrijzinnigheid in onze provincie, vandaar dat we hen in de spotlights plaatsen.

Dominique Ducomble

Vrij en zinnig, soms ook wat onzinnig ☺ ... zo zou ik mezelf alvast willen voorstellen.

Niet meer zo jong in leeftijd (52), maar wel nog in mijn hoofd, althans volgens mijn leerlingen. Als leerkracht NCZ draag ik dan ook het Vrijzinnig Humanisme al meer dan 30 jaar in mijn hart en probeer ik mijn overtuiging door te geven aan jongeren tijdens mijn lessen. Maar ook buiten het lesgebeuren probeer ik deze jongvolwassenen te motiveren om kritisch te denken en zelfstandig hun weg te zoeken in onze 'snelle' en veranderende maatschappij. Solidariteit en engagement voor anderen, enkele van de belangrijkste waarden, probeer ik ook zelf te realiseren: als vrijwilligster/ bestuurslid bij de Diestse Vrijzinnigen draai ik ook al heel wat jaartjes mee en vind je me achter de tap of toog bij het lentefeest en het FVJ, en tijdens lezingen en activiteiten in 't Vrij Gedacht, ons vrijzinnig ontmoetingscentrum in het stadje waar ik niet geboren, maar wel getogen ben.

Ik ben ook al 20 jaar een trotse moeder van een geweldige dochter, en zij heeft het kritisch denken en het vrij onderzoek met de paplepel binnengekregen, dus opvolging om onze vrijzinnige waarden in de praktijk om te zetten, is verzekerd! Niet alleen door haar, maar door een hele bende jongeren die elk jaar afstuderen en uitzwermen!!! Leve een vrije en zinnige toekomst!!!

21 JUNI IS WERELDHUMANISMEDAG

21 juni is de langste dag, de dag van het licht. Voor humanisten staat deze dag symbool voor het optimisme dat ook het vrijzinnig-humanisme kenmerkt: het geloof in de mogelijkheden van de mens om zelf zin te geven aan zijn leven, geloof in de rede, vrijheid, verbondenheid, ... geloof in de mogelijkheid om een wereld te maken waarin voor elke mens een plaatsje is onder de zon.

Een nog jonge feestdag...

In de jaren '80 vierden verschillende groepen humanisten in de Verenigde Staten en Europa al een humanistische feestdag, maar niet allemaal op dezelfde dag. Binnen de 'Internationale Humanistische en Ethische Unie' (IHEU) rijpte het idee voor een jaarlijkse internationale humanistische feestdag. Begin jaren '90 werd men het eens over de datum: 21 juni, de dag van de zomerzonnnewende.

...die iedereen viert op zijn manier!

Sindsdien wordt deze dag op steeds meer plaatsen in de wereld gevierd. En dat op allerlei verschillende manieren: congressen, thema-avonden, festivalletjes, gezellige picknicks, ... Deze ruimte voor verschil kenmerkt ook de humanistische levensbeschouwing.

En in Vlaanderen?

Ook in Vlaanderen wordt werelddhumanismedag gevierd. De Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging en deMens.nu reiken om de twee jaar alternerend een prijs uit op 21 juni.

Dit jaar was het de beurt aan deMens.nu om haar tweejaarlijkse '**Boekenprijs deMens.nu**' uit te reiken aan het beste Nederlandstalige non-fictieboek met vrijzinnige inslag of thematiek, dat in die voorgaande twee jaar verscheen. De jury is samengesteld uit de voorzitters van deMens.nu, het Vermeylenfonds, het Willemsfonds en de Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging. Zie ook: www.demens.nu/boekenprijs-demens-nu

**DEMENS.NU REIKT
TWEEJAARLIJKSE
BOEKENPRIJS UIT.**

De winnaar van de Boekenprijs deMens.nu was nog niet bekend bij het ter perse gaan van deze Flamboyant, maar dit was de shortlist:

- ***In naam van God. Elke dag een aanslag,*** Paul Cliteur en Dirk Verhofstadt, Houtekiet
- ***Onbehagen. Nieuw licht op de beschaafde mens,*** Bas Heijne, Ambo | Anthos
- ***Samenleven met gezond verstand,*** Patrick Loobuyck, Polis
- ***De bedreigde vrijheid. Uw vrije meningsuiting in gevaar?,*** Johan Op de Beeck, Horizon
- ***Material matters. Het alternatief voor onze rooibouwmaatschappij,*** Thomas Rau en Sabine Oberhuber, Bertram + De Leeuw Uitgevers BV

De drie vorige laureaten waren Alicja Gescinska (2012) met *De verovering van de vrijheid. Van luie mensen, de dingen die voorbijgaan*, Dirk Verhofstadt (2014) met *Atheïsme als basis voor de moraal* (Houtekiet) en Floris van den Berg (2016) met *Beter weten. Filosofie van het ecohumanisme* (Houtekiet).

In heel wat ziekenhuizen en rusthuizen worden op 21 juni bloemetjes uitgedeeld door de consulenten van de Stuurgroep Morele Bijstand en de huizenvandeMens. In Vlaams-Brabant werden patiënten en bezoekers van het AZ Jan Portaels in de bloemetjes gezet.

Voor meer informatie kan je steeds terecht op de website www.dagvanhethumanisme.be

D.D.S

+ POLEMIX -

HET OPEN LENTEFEEST

Toen Britt mij onlangs vroeg om mee in het “Open Lentefeest” te stappen moest ik daar niet lang over nadenken. Is een Lentefeest vanuit vrijzinnig standpunt sowieso niet open? Het verraste me wel dat geen van de kinderen die wilden deelnemen zedenleer volgde, maar na kennismaking met de ouders en het aanhoren van hun motivatie om hun kind hieraan deel te laten nemen, wist ik: dit zit goed. Zij kozen er bewust voor om hun kind te laten kennismaken met de waarden waar ze ofwel allebei voor staan of die de diverse levensbeschouwingen binnen de familie vertegenwoordigen. Later kan hun kind dan beter een eigen keuze maken en zijn levenspad zelf bepalen.

Ik ging enthousiast aan het werk tijdens de eerste workshop en leerde pittige, enthousiaste, blijde en nieuwsgierige kinderen kennen. We filosofeerden, maakten kennis met vrijzinnige waarden, we praatten over ‘groeien’ aan de binnenkant en hoe je dat doet en of je dat helemaal alleen kunt, we knutselden, speelden, ... De kinderen kregen ook wat opdrachtjes mee naar huis om samen met de ouders aan te werken. Wat ze ook hebben gedaan! En of ze klaar waren voor dit Open Lentefeest!

“We vinden het zo leuk want we mogen praten en dansen en zingen en bewegen. We moeten niet op een stoel blijven zitten zoals in de kerk”, dixit de kinderen.

De plechtigheid zelf veroorzaakte verbazingwekkend toch wat stress bij de kinderen. Maar ons doel was bereikt: we prikkelden de nieuwsgierigheid van niet-vrijzinnige mensen. Zij konden het concept zeer waarderen en vonden het een formule op maat van de kinderen. Ze waren blij met de aangereikte waarden en het stilstaan bij het groeiproces van hun kind! Ik mag oprecht zeggen dat het een ontzettend fijne leerrijke ervaring was.

Kristel Zenner
Leerkracht NCZ

Bij OVM Halle zijn we tegen een open feest. Leerlingen die hun collectief FVJ vieren, mogen dat bij ons doen omdat zij de cursus NCZ hebben gevolgd. **De band met het vak NCZ vinden wij belangrijk.**

Ons FVJ zien wij als een culminatiepunt en afsluiter van die cursus in de lagere school. Onze OVM-afdeling bestaat voor het grootste stuk uit leerkrachten NCZ. Zij bereiden het feest gedeeltelijk voor in hun klassen. Voor het kiezen en uitwerken van ons jaarthema hebben wij hen nodig: zij weten wat er leeft in hun klasgroepen. Ook de communicatie loopt vlot omdat zij brieven kunnen meegeven voor de ouders, of leerlingen kunnen inlichten in de les.

Er is nog een andere problematiek die ons nauw aan het hart ligt. Het vak NCZ ligt onder vuur. In Wallonië is de helft van de lestijden in het Franstalige Gemeenschapsonderwijs al vervangen door het vak ‘Cours de Philosophie et de Citoyenneté’ en mogelijk verdwijnen de levensbeschouwelijke vakken ook helemaal in het Vlaamse Gemeenschapsonderwijs (GO!). De scholen van het katholieke net zullen hun levensbeschouwelijk vak wel kunnen blijven organiseren. Als we het belang van zedenleer niet kunnen aantonen en iedereen laten deelnemen aan een FVJ, dan zagen we aan de tak waar we op zitten. Ik voorspel dat als het vak NCZ wegvalt, het FVJ ook verdwijnt. Daar willen wij met OVM Halle niet toe bijdragen.

In Halle vinden we dus dat je moet kiezen: ofwel vind je levensbeschouwing belangrijk en kies je het net en het levensbeschouwelijke vak dat erbij hoort, ofwel stel je andere prioriteiten bij de schoolkeuze (ligging, keuze van de vrienden, vermeende onderwijskwaliteit, ...) en dan neem je daar de consequentie bij dat dat collectieve feest niet kan doorgaan.

Kurt Geeraerts
OVM Halle

DE HAPPY HUMAN, HÉT INTERNATIONAAL SYMBOOL VAN DE HUMANISTEN

De Happy Human¹ is al jaren het internationale symbool waaraan je humanistische organisaties herkent. Maar van waar komt het? En wie gebruikt het?

Je vindt de happy human onder andere terug in de logo's van de International Humanist and Ethical Union (IHEU), de European Humanist Federation (EHF), het Centre d'Action Laïque (CAL), Humanisterna (de Zweedse Humanistische Vereniging), de PTO (de Russische Humanistische Vereniging), Humanist Canada, de Peruvian Rationalist Humanists (HURA-PERU), de Society for Humanism Nepal (SOCH Nepal), de Humanist Society of New Zealand en de Humanist Assembly of Lagos.

In het ons bekende fakkellogo vind je zelfs zes Happy Humans! Vrijzinnig-humanistische organisaties in Vlaanderen hebben sowieso een voorliefde voor het symbool. Ook zij verwerken het in hun logo, zoals je in de illustraties bij dit artikel ziet.

Op zoek naar een symbool

In 1965 schreef de British Humanist Association een wedstrijd uit. De opdracht bestond erin om een internationaal herkenbaar humanistisch symbool te ontwerpen. De oproep werd gelanceerd in het tijdschrift Humanist News van april 1965. De redacteur beschreef heel duidelijk de vereisten van het symbool: *'A Humanist symbol has often been the subject of discussion, and is no easy prospect for the designer. Practical requirements are that the symbol should be simple, capable of being reproduced as a line-drawing, and that it should be readily identifiable – but not with any well-known trademark.'*²

De oproep was een groot succes. Meer dan 150 verschillende ontwerpen liepen op de redactie binnen. De grootte varieerde van 2,5 cm op 2,5 cm tot wel 50 cm op 37,5 cm. Spijtig genoeg liep de redactie niet echt warm voor de meeste inzendingen. Dat veranderde toen het ontwerp van Denis Barrington binnenkwam. Het viel op door zijn eenvoudig, aantrekkelijk en relevant ontwerp. De beslissing was snel en unaniem. In de Humanist News van juli en augustus werd de Happy Man aan de wereld getoond met de volgende beschrijving: *"The successful entry, reproduced here, was felt to be outstandingly the best. It is simple, attractive and relevant. Everybody will find his or her own significance for it, for one of its good points is that it is not restricted to one interpretation. I think of it as a personable and happy anonymous gentleman, but to one member of the Committee it recalled an engineering section!"*

Toch was het bijna fout gelopen. De oproep voor de wedstrijd werd immers enkel naar leden van de British Humanist Association gestuurd en Barrington was op dat moment nog maar drie maanden lid...

**DE HAPPY HUMAN
SYMBOLISEERT DE BASIS-
IDEE VAN HET HUMANISME:
IEDEREEN HEEFT RECHT OP
VRIJHEID EN GELUK,
HIER EN NU.**

Habemus signum

Nog geen jaar later zou IHEU het logo adopteren. Pas na de jaren '80 zou men de tijdsgeest volgen en de Happy Man omdopen tot Happy Human. In de loop van de volgende halve eeuw kozen ook vele andere humanistische organisaties ervoor om de Happy Human in hun logo op te nemen. Hoewel er ondertussen heel wat variaties van bestaan, blijft het originele ontwerp herkenbaar.

¹ Deze tekst is gebaseerd op twee Engelstalige bronnen, <https://humanism.org.uk/humanism/the-happy-human-symbol/en> en <http://humanistlife.org.uk/2015/07/07/a-clash-of-symbols/>.

² De originele versie kan je vinden op <http://humanistlife.org.uk/wp-content/uploads/2015/07/Clash-of-Symbols-close-up.jpg>

³ Een korte biografie van Barrington vind je op http://www.lsdart.com/assets/Artist/Barrington_Denis_cwkw.pdf.

Het symbool geeft de basisidee van het humanisme weer: iedere mens op aarde heeft recht op vrijheid en moet de mogelijkheid hebben om gelukkig te worden, niet in een beloofd paradijs na de dood, maar in de werkelijkheid van het hier en nu. De redactie van *Humanist News* en Denis Barrington kunnen blij zijn met hun iconische bijdrage aan het internationaal humanisme.

CAVA, Centrum voor Vrijzinnige Archieven

De officiële Happy Human
(bron: <https://humanism.org.uk/humanism/the-happy-human-symbol/>).

Het fakkellogo.

Het ontwerp van Denis Barrington (bron: <http://happyhuman50th.org.uk/origins/>).

BE CAVA Collectie Tijdschriften,
De Fakkelkrant, jg. 21, nr. 2, p. 8, logo
Humanistisch Instituut voor Massamedia.

BE CAVA Hendrik Van De Rostyne,
STICK51, Sticker "Feest Vrijzinnige Jeugd".

BE CAVA Collectie Tijdschriften, *Het Vrije Woord*, jg. 36, april, p. 5, logo n.a.v. het voorzitterschap van Lily Boeykens van de Werkgroep Humanist Women voor het congres van IHEU aan de VUB in 1990.

Desmedt, Luc, en Alain Lafullarde.
Wegwijs in de humanistische beweging.
Antwerpen: Humanistisch Instituut
voor Massamedia, 1989, p. 35, logo
van de Humanistische Organisatie voor
Ontwikkelingssamenwerking.

BE CAVA Collectie Tijdschriften,
De Fakkelkrant, jg. 12, nr. 3, p. 2, logo van
de Oudervereniging voor de Moraal.

LEESTIP

OP ZOEK...

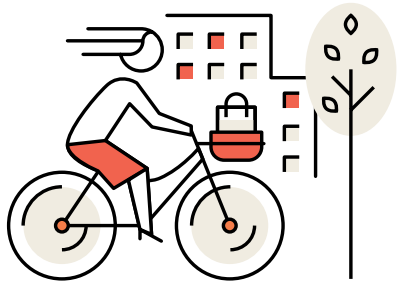
De evolutie van het vrijzinnig humanisme in Vlaanderen sinds de Tweede Wereldoorlog

Gily Coene
Jimmy Koppen
Frank Scheelings (red.)

Op zoek ... De evolutie van het vrijzinnig humanisme in Vlaanderen sinds de Tweede Wereldoorlog is een uniek referentiewerk uitgegeven door het Centrum voor Academische en Vrijzinnige Archieven (CAVA, Vrije Universiteit Brussel).

Het boek richt zich tot een breed publiek en biedt een historisch overzicht van een aantal belangrijke thema's die vrijzinnig-humanisten nauw aan het hart liggen. De publicatie wordt ondersteund door bijkomende informatie op de website van CAVA, waar de vrijzinnige collecties in kaart gebracht zijn en de instellingen die vrijzinnige archieven en erfgoed bewaren, worden voorgesteld.

Op zoek ... bevat bijdragen van: Freddy Boeykens, Paul Borghs, Eddy Borms, Franky Bussche, Nicoletta Casano, Gily Coene, Jacinta De Roeck, Ruddy Doom, Willem Elias, Tamara Ingels, Jimmy Koppen, Michel Magits, Frank Scheelings, Jan Van den Brande.

LOKAAL NIEUWS

× DIEST ×

ZOMERZONNEWENDEWANDELING (ZOOZOWEWA) MET LUNCH

De Diestse Vrijzinnigen organiseren een wandeling aan het Schulens meer. Deelnemers hebben de keuze tussen een korte groene wandeling (2 km geleid door Jeannine) of een lange blauwe wandeling (5 km geleid door Paul).

Praktisch

Zondag 1 juli 2018

Samenkomst op de parking van het Schulens meer.

- 11.00 uur stipt: vertrek van de groene en blauwe wandelingen
- Na de wandeling is er mogelijkheid om de lunch te gebruiken in de “Brasserie het Stoofpotje”, Zelemsebaan 27 te 3560 Lummen. **Alleen deelnemen aan de lunch kan ook.**
- 12.30 uur: aperitief aangeboden door de Diestse Vrijzinnigen
- 13.00 uur stipt: lunch

De lunch bestaat uit een driegangenmenu met soep, hoofdgerecht (vis of vlees) en dessert voor 26 euro per persoon (excl. dranken).

Inschrijven

Op voorhand inschrijven voor de wandeling en betalen voor de lunch is noodzakelijk. De deadline voor de inschrijving is maandag 25 juni.

Rek.nr. HV Diestse Vrijzinnigen:
BE31 9795 4815 2055

Nood aan nadere info?

etmaes@telenet.be
E.M. en P.P.

ALAIN REMUE TE GAST BIJ DE DIESTSE VRIJZINNIGEN

Op donderdag 26 april ontvingen de Diestse Vrijzinnigen Alain Remue in de Aula van het CC Diest-Begijnhof. In een twee uur durende intense causerie heeft hij zijn publiek vanaf het begin bij de keel gegrepen en niet meer losgelaten.

Alain Remue is bij het grote publiek gekend als het hoofd van de cel Vermiste Personen. Hij wordt dikwijls geassocieerd met spraakmakende verdwijningen zoals die van Annick Van Uytsel uit Diest en Kevin Paulus en Shana Appeltans in Loksbergen.

Op basis van geanonimiseerde zaken uit zijn twintigjarige carrière heeft hij ons een inkijk gegeven in de drijfveren van zijn dienst. “Als er iets is wat je in je leven nooit wil zijn, dan is dat wel ouder van een vermist kind”. Deze quote is de motivatie van zijn ganse team.

Niet altijd misdadig

Het werk van Alain Remue, en uiteraard van de volledige cel, bestaat gelukkig uit meer dan beruchte zaken. Dikwijls gaat het om het terugvinden van jongeren die van huis weglopen, kleine kinderen die verdwalen of patiënten met dementie die terug naar een plaats uit hun verleden willen. Remue en zijn team worden ingeschakeld bij verdwijningen die al dan niet een misdadig opzet hebben.

De Cel Vermiste Personen coördineert dan ook verschillende diensten gaande van duikteams over sonarspecialisten tot luchtsteun, opsporingshonden, ... Elke dienst die enigszins kan bijdragen tot het oplossen van een zaak binnen hun bevoegdheid wordt aangestuurd door de Cel. Tijdverlies en fragmentarisch optreden is uit de boze.

De toespraak van Alain Remue bood de aanwezigen een inzicht in het werk van deze mensen die er proberen voor te zorgen dat er een antwoord komt op de vraag ‘wat er gebeurd is’. In het ergste geval kunnen zij er uiteindelijk voor zorgen dat er door de familie afscheid kan genomen worden.

De Diestse Vrijzinnigen wensen deze gedreven man en zijn volledige team veel succes toe.

Steve Hamels

NIEUWE IMD VERTEGENWOORDIGERS VLAAMS-BRABANT

De IMD's (Instellingen Morele Dienstverlening) zijn, volgens de Wet van 21 juni 2002, "belast met het beheer van de materiële en financiële belangen van de erkende niet-confessionele levensbeschouwelijke gemeenschappen". Elke Vlaamse provincie en ook Brussel, heeft zijn IMD.

De raad van bestuur van een IMD bestaat telkens uit zeven verkozen leden en evenveel plaatsvervangers, waarvan vijf verkozen door de provinciale algemene vergadering en twee door de Centrale Vrijzinnige Raad. Zij worden aangevuld met een boekhouder, een afgevaardigde van de CVR (de provinciaal directeur) of diens plaatsvervanger en de gouverneur of diens vertegenwoordiger. De laatste drie hebben een adviserende stem.

Op 17 maart werden de vijf effectieve leden en hun plaatsvervangers verkozen tijdens de Algemene Vergadering in het huis van de Tolerantie in Leuven. Op zaterdag 24 maart werden twee leden, en hun plaatsvervangers, verkozen door de Centrale Vrijzinnige Raad.

Het mandaat van de verkozen leden heeft een duurtijd van drie jaar. De functies van voorzitter, ondervoorzitter en secretaris van de IMD werden verkozen tijdens de installatievergadering op 19 april 2018.

Dit zijn alle verkozenen voor IMD Vlaams-Brabant:

Effectieve leden

- Bjorn Demeulenaere
- Patrick Hendrickx
- Anne Liefsoens (ondervoorzitter)
- Sebastian Stevering (secretaris)
- Robert Van Roosbroeck (voorzitter)

Leden verkozen door de Centrale Vrijzinnige Raad

- René Van Audenhoven
- Jo Vanhemelryck

Leden-plaatsvervangers

1. Emmanuel Reynaerts
2. Benny Madalijns

Leden-plaatsvervangers verkozen door de Centrale Vrijzinnige Raad

1. Greet Pittoors
2. Benny Madalijns

KANTLIJNEN VAN MAAKBAARHEID EN VERBEELDING

Over windstreken, middelmatige
laatavondpulp en potsierlijke
alledaagsheid

1. Ik zit te knikkebollen. In een clubzetel van segrijn, vermoed ik. Ontsnap zo langzaam aan dit wakke tijdscharnier van vlees en bloed. De realiteit glijdt sloom van me weg als zandkorrels in een looper. Ik denk ongewild terug aan de stills over de oorlog in Vietnam die ik onlangs op televisie zag. Die ik de dagen nadien nog dikwijls in telegramstijl herkauwde. Ze doen me hier en nu deel uitmaken van een absurd filmisch latejarenzestigdecor.

Soit. Het is onder de huidige maatschappelijke omstandigheden vandaag sowieso niet langer ethisch verantwoord om als kunstenaar zomaar om het even wat te maken. Hoog tijd om opnieuw een buigzame, maar geëngageerde beeldtaal uit te denken. Een taal die geschikt is voor een radeloze maatschappij als de deze. Waarin alles zich ontdubbelen kan. Waarin schrijvers en andere kunstmakers niet langer autobiografen zijn, maar ook toevallig of terloops samengestelde fragmenten hervonden universaliteit.

Het moet een lenige taal zijn. Een taal die trefwoorden uit ons hindernissenparcours plukt en ze daarna, schijnbaar lukraak, in speels verwrongen versregels weet te gieten. Een beeld/taal die de lemmata uitvergroot tot gigantesk gemonteerde inventarissen van alles in het leven wat los-vast samenhangt.

Clandestiene verhalenvertellers moeten dringend met pen en stencilmachine opnieuw de strijd durven aangaan met nieuwgeboren predikers. Verontwaardigden die de draak steken met de ordelozen, de propagandisten van het toenmalige *antiautoritaire uur nul*. Een ronduit speels utopische, maar vooral politiek getinte variatie op het thema performance, waarbij acteur, ruimte én publiek een gemeenzaam verhaal vertellen over mythe en zelfverheerlijking. Net als toen.

2. Een doordeweekse avond, zomaar een teeveeprogramma. Je hebt er niet om gevraagd, zeg je. Neen, je krijgt het zomaar uitgelept. Laatavondpulp in het abecedarium van de middelmaatzoekers.

Realityshows zinken vanavond nog dat ietsje dieper dan wat er tot dusver aan formats over je heen is gekomen. Hoe weinig menselijke waardigheid accepteert je in ruil voor wat roem, een handvol munten of dat even ongrijpbare als nietszeggende argument dat *good vibrations* heet? De trog van tv-pulp is zo bodemloos als het heelal groot is.

FLESSENGEESTEN EN HUN BELOFTES ZIJN BEST MOEILIJK TE RIJMEN.

En zie, een meesterplan ontvouwt zich. De ontmenselijkende illusie van de nulgraad: *noch noordelijk, noch zuidelijk, noch westelijk, noch oostelijk*. Een ijkpunt waarrond Barthes ooit beweerde dat dingen als taal en windrichtingen nooit onschuldig kunnen zijn.

En ja, er zijn natuurlijk ontelbare manieren om als individu de alledaagsheid te ontvluchten en onsterfelijk te worden. De eerste stap is ongetwijfeld gezet door iemand uit de steentijd die zomaar de vuurkring verliet om wat bizons, paarden en everzwijnen op de rotsen te tekenen. Absurd potsierlijke krabbels in zwart, oker en rood.

Ergens diep weggekropen in een grot aan de rand van wat bergen maakt hij of zij – ondanks alles – de voor altijd schaduwblinden deelgenoot van zijn of haar ongeziene gelukzaligheid.

Zich totaal niet bewust van het gargantueske van die zandstenen inspanningen.

3. Ach, het blijft waarschijnlijk een stoute jongensdroom van een prille zestigjarige, maar dan ditmaal zonder schaamrood op de wangen. Nogal wat overjaarse achtenzestigters pinken en passant heel deemoedig een rits tranen weg bij het inzicht dat hun clubje alle underground- en blotevoetenwaarachtigheid vlugvlug moest achterlaten in die stoute, stoute jaren van het grote eigen gelijk.

Enfin. Niet zo gek lang geleden vond ik een oud dagboek terug. Ik zeul het sindsdien in spanning met me mee. Ik ga dan, zoals ook nu weer, op een bank in een stadspark zitten en kijk het stiekem in. Later wil ik kunstenaar worden en ook schrijver, staat er ergens in gekribbelde hanenpoten in potlood. Geen datum, maar ik moet toen zowat tien geweest zijn, vermoed ik. Als ik het vandaag herlees verander ik opnieuw in een schor kelende flessengeest, maar betwijfel ten zeerste of ik mijn glazen tronk ooit nog wel verlaten wil.

Eigenlijk ligt er niks enorms achter me.

En daarbij, het is toch niet mijn schuld dat ik het gros van hun grote achtertuinrevoltes net heb gemist? Flessengeesten en hun beloftes zijn best moeilijk te rijmen.

Zijn het praten zo goed als verleerd, vandaar dat potlood. Toch?

Benny Madalijs

DE VRAGEN VAN HET LEVEN

Een uitnodiging tot de filosofie

BOEKBESPREKING

Fernando Savater is een van de meest gelezen filosofen van onze tijd en dat is niet geheel onterecht. “Het goede leven”, een bestseller over ethiek in de moderne wereld, bezorgde deze hoogleraar filosofie aan de Universiteit van Madrid grote faam. Het boek was een aanzet om jongeren te leren nadenken over wat goed en slecht is in het leven, uit gebrek aan onderricht in ethiek, filosofie en levensbeschouwing in Spanje.

In “De vragen van het leven” zet Savater deze opdracht enigszins verder, maar dan gericht op iedereen. Met dit boek werkt hij een originele en laagdrempelige inleiding tot de filosofie uit, alsook een frivole uitnodiging tot filosoferen. Hij toont aan hoe de grote en oude levensvragen nog steeds zeer actueel zijn en waarschijnlijk zullen blijven voor de toekomstige generaties. Dit komt omdat filosofie voor Savater neerkomt op het nadenken over kwesties die elk mens in zijn dagelijks leven onder ogen moet zien. Hij wijst in zijn benadering van de centrale begrippen van de filosofie, niet alleen op wat grote filosofen hierover hebben gezegd. Hij creëert tegelijk een kader dat doet begrijpen dat het belang ervan ons rechtstreeks aangaat.

Interessant is dat Savater zijn boek begint met het filosoferen over de dood, niet uit een zucht naar originaliteit maar wel omdat de zekerheid van de eigen dood aanzet tot denken. De onvermijdelijkheid ervan stemt niet alleen tot nadenken, ze maakt ons tot denkers aldus Savater. Zo doet het besef van de dood ons persoonlijk rijpen. Als kind denken we bijna allemaal dat we onsterfelijk zijn, maar wij in het Westen beginnen te groeien naargelang het idee van de dood in ons groeit. In de tweede plaats maakt de persoonlijke zekerheid van de dood ons menselijk: door het inzicht dat we sterfelijk zijn, worden wij werkelijke mensen.

Een van de leukste hoofdstukken uit het boek is dit over de mens als dier dat symbolen hanteert. Taal is voor Savater het certificaat van deelname aan de menselijke soort, als het ware de genetische code van het mensdom. Zijn uiteenzetting schept op een frisse en vernuftige

→ **FILOSOFIE OP EEN
MENSELIJKE MAAT. IDEAAL
VOOR WIE ZELF WIL LEREN
FILOSOFEREN.**

manier een antwoord op de vraag wat de mens als dier eigenlijk onderscheidt van niet-menselijke dieren en zo een menselijk dier maakt. Het gebruik van symbolen door de mens geeft aan de mens keuzevrijheid, het maakt van hem geen god, maar ook geen dier, het geeft hem rationaliteit, verschillende werkelijkheden en een zeer bijzondere taal die onlosmakelijk verbonden is met de menselijke wereld.

Het moet bevestigd worden dat dankzij Savaters heldere en enthousiaste aanpak dit boek ideaal is voor ieder die geïnteresseerd is in filosofie op een menselijke maat en die graag meer wil te weten komen over filosofie en zelf wil leren filosoferen. Ik zou durven bevestigen dat dit boek een ideaal medium is voor onderwijs in de filosofie. Zijn aanstekelijke stijl, maakt je dan ook meer dan vrolijk.

De vragen van het leven, Fernando Savater, 2004, Erven J. Bijleveld, Utrecht.

S.S.

PLATFORM LEVENSBESCHOUWINGEN ZORGT VOOR ONTMOETINGEN IN HALLE

Het Platform Levensbeschouwingen (PL) Halle werd in 2009 opgericht door Jart Voortman met de bedoeling een ontmoeting te creëren tussen de verschillende levensbeschouwingen.

PL Halle bestaat uit:

- **Jart Voortman**, voormalig predikant in verschillende protestantse kerken, sinds 2001 voltijds werkzaam in het godsdienstonderwijs op middelbare scholen
- **Konrad Maquestieau**, boeddhist, zenmonnik van de zendoja Halle
- **Johan De Rijck**, rooms-katholiek, ziekenhuispastor Halle
- **Veerle Magits**, vrijzinnig humanistisch consulent in het huisvandeMens

Het Platform organiseert jaarlijks een drietal activiteiten.

Voorbeelden van voorbije activiteiten

Bezoek aan de verschillende levensbeschouwingen in Halle (kerk, moskee, zendojo, huisvandeMens), debat tussen de levensbeschouwingen, visies op de dood vanuit de verschillende levensbeschouwingen, verkiezingsdebat, ...

Geplande activiteiten

• DEBAT 'Is de Islam gewelddadig?'

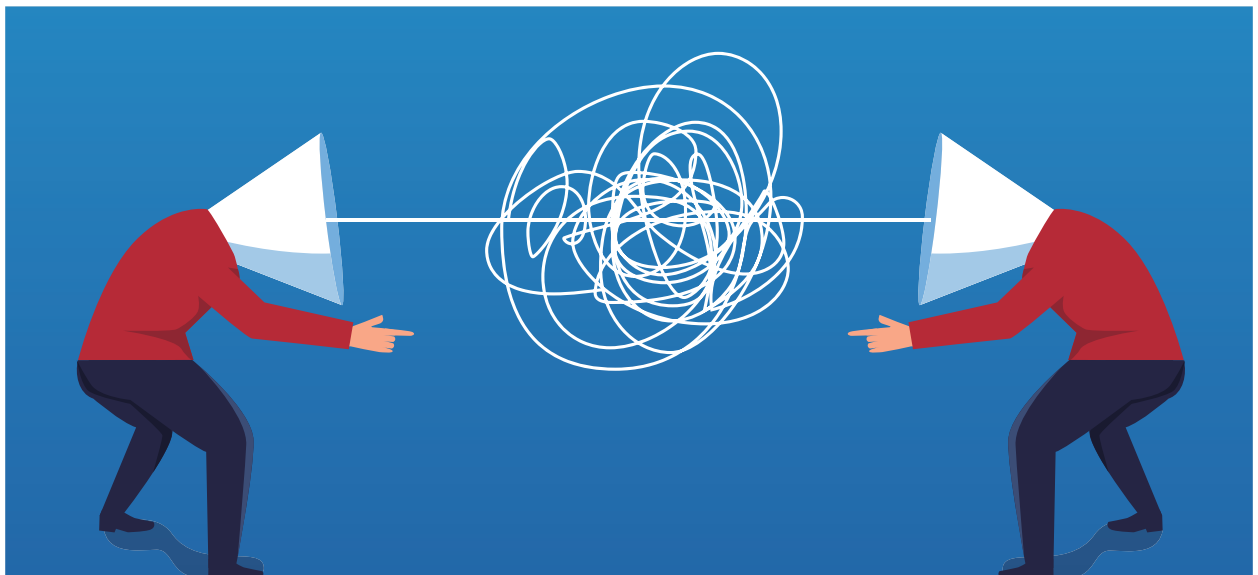
Khalid Benhaddon, coördinator van het centrum voor islam-experten en schrijver van het boek 'Is dit nu de Islam?'. Hij verkondigt de overeenstemming tussen de islam en de moderne democratische waarden.

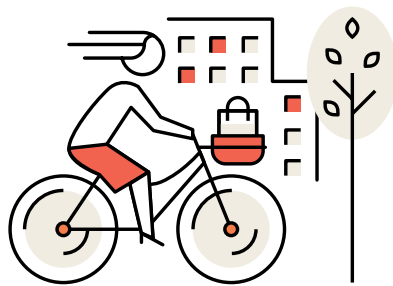
Eddy Daniels is schrijver van het boek 'De kwestie M'. Hij zegt dat dit allemaal goed bedoeld is, maar dat de oorspronkelijke islamitische teksten een ander verhaal vertellen.

Wanneer? woensdag 7 november 2018 - 20.00 uur
Waar? Wereldcafé, Cardijnstraat 9, 1500 Halle
Deelname? inkom €2

• Lezing over neuropsychiatrie en mensbeeld

Wanneer? september 2018

LOKAAL NIEUWS

× VILVOORDE ×

'UIT HET NIETS' WIL MENSEN UIT DE ARMOEDE HELPEN

Sinds februari heeft het huisvandeMens in Vilvoorde nieuwe burens: de vzw 'Uit Het Niets' kreeg de kelders onder het Vrijzinnig Ontmoetingscentrum ter beschikking om er haar armoedewerking uit te bouwen. Wij gingen eens langs om kennis te maken.

Gestart in De Kassei

De kiem van 'Uit Het Niets' werd gelegd in het dienstencentrum De Kassei. Daar startten een aantal vrijwilligers met een armoedewerking. Vooral voedselbedeling, maar ook andere steun aan kansarmen en daklozen: hulp bij taallessen, bij het in orde brengen van persoonlijke administratie, bij het zoeken naar huisvesting, ... Omdat zoveel behoeftige mensen er samenkamen, werd De Kassei een echte ontmoetingsplaats maar dat bleek niet ideaal. Er komen heel wat mensen over de vloer in De Kassei en niet iedereen was opgezet met de aanwezigheid van deze doelgroep. Heel wat mensen worden ook niet graag geconfronteerd met armoede. Of met mensen in armoede. Het was dus beter om te vertrekken, maar waarnaartoe?

Vaste, aangename stek

Eventjes was de organisatie, die zich onder andere over daklozen ontfermt, zelf dakloos. De vrijwilligers zetten de werking verder. Ingezamelde voeding werd gestockeerd bij een paar mensen thuis en vandaaruit verdeeld naar 'antennes', bij anderen thuis, waar mensen in nood hun pakketjes konden ophalen. Ruim 45 gezinnen en een aantal alleenstaanden werden zo geholpen, maar het kon zo niet blijven duren. Het was een hele organisatie en bovendien ontbrak een heel belangrijk aspect: de ontmoetingsplek - een ruimte waar mensen op elke moment van de dag konden binnenvallen voor een babbel, waar ze wat tijd konden doorbrengen in gezelschap. Zonder dat daar geld aan te pas moest komen.

Gelukkig kwam aan de 'dakloze periode' periode een einde: eerst vonden ze een locatie in een pand naast het ABVV in hartje Vilvoorde. Maar dat was aan de kleine kant. Nu zijn ze dus neergestreken in de kelders van het Vrijzinnig Ontmoetingscentrum, naast het huisvandeMens. Dat kwam goed uit want die kelders lagen er al een tijdje erbarmelijk bij. De vzw beloofde ze helemaal op te knappen. En dat hebben ze ook gedaan. Weken werd er geschilderd, getimmerd en geboord. De ruimtes werden ingericht met gekregen materiaal. Van een oude kast werd een toog geknutseld voor de ontmoetingsruimte.

De verwaarloosde kelder is getransformeerd naar een open huis waar iedereen welkom is. De vrijwilligers houden ook een oogje in het zeil op de

parking en onderhouden de plantsoentjes. Er heerst constant bedrijvigheid, aanvoer van gekregen spullen, niet enkel voedsel maar ook kleding, meubeltjes, ... Er wordt veel en spontaan van alles gebracht, of er wordt gevraagd of ze spullen kunnen komen halen. Vilvoorde blijkt best wel vrijgevig. En natuurlijk komen op geregelde tijdstippen ook mensen hun voedselpakketten ophalen.

De vzw zelf bestaat sinds begin maart één jaar. Nu ze eindelijk een vaste stek gevonden hebben, kunnen ze zich volop bezig houden met de uitbouw van hun werking. Ook voor mensen die voedsel of kleren willen schenken, is het eenvoudiger: ze weten waarnaartoe. De voedselbedeling verloopt ook vlotter en mensen kunnen binnen in de ontmoetingsruimte een babbeltje komen slaan zonder dat ze er een specifieke reden voor hoeven te hebben, maar ook zonder dat er geld aan te pas moet komen, zoals op café. Zo komen soms spontaan problemen ter sprake waar iemand anders een oplossing voor weet. Zo kunnen ook nieuwe ideeën voor activiteiten of diensten ontstaan.

Wijzen op mogelijkheden

Uit Het Niets wil emancipatorisch werken: de zelfredzaamheid en zelfstandigheid van mensen in armoede verhogen. Marijke zegt: "Wij zijn er niet om de armoede in stand te houden. Wij willen dat mensen doen wat binnen hun mogelijkheden ligt om eruit te geraken. Met onze hulp natuurlijk. Maar vaak bestaat die hulp er juist in om hen te wijzen op mogelijkheden waar ze zelf geen weet van hebben." Daarom worden mensen die in aanmerking willen komen voor de

voedselbedeling vooraf gescreend. Niet enkel om te kijken of ze wel 'behoefstig' zijn. Het is ook belangrijk om na te kijken of ze wel alle tegemoetkomingen hebben waar ze recht op hebben. Want helaas bestaat er nog steeds geen automatische rechtentoekenning. Dat betekent dat alles moet worden aangevraagd. Maar wat je niet weet, kan je niet aanvragen natuurlijk. Door mensen hun situatie grondig door te lichten, kunnen soms al heel wat problemen ontdekt en opgelost worden. Bovendien gebeurt de screening om de 6 maanden opnieuw, om te kijken of hun situatie nog hetzelfde is, of de juiste stappen ondernomen zijn, en wat er eventueel verder gedaan kan worden. Dat gaat niet enkel om uitkeringen, maar ook om mogelijke opleidingen of begeleidingen die ze kunnen volgen of andere instanties waarnaar kan worden doorverwezen.

Maar het emancipatorische gaat ook verder: aan iedereen die een beroep doet op de organisatie wordt gevraagd om actief mee te werken. Iedereen kan tenslotte wel iets. Wie wil, kan zijn talenten binnen de organisatie volop ontplooien. Dat blijkt trouwens uit de kundig opgeknapt ruimtes, de bar die uit oude meubelen gemaakt is, de bloembakken buiten, het door een vrijwilliger ontworpen logo, de leuke flyers en affiches voor hun activiteiten en de fraaie facebookpagina die door Marlon beheerd wordt (www.facebook.com/vzwuithetniets).

(Kans)armoede

Overigens, niet alle mensen die bij Uit Het Niets terecht komen zijn kansarmen die opgegroeid zijn in armoede. Ook heel wat mensen die ooit betere tijden gekend hebben en ooit materieel tot de middenklasse behoorden, komen er over de vloer. Want armoede kan iedereen overkomen. Een bedrijfssluiting of herstructurering, een faillissement, een langdurige of zware ziekte, een echtscheiding, ... er kan zoveel verkeerd lopen waardoor je onder de armoedegrens zakt. Veel armoede blijft trouwens verscholen achter de gevels. Er rust nog een zwaar taboe op. Organisaties als Uit Het Niets brengen die armoede in het zicht. Dat is voor velen confronterend, maar het is wel nodig: het taboe, en dus de schaamte, rond armoede moet verdwijnen. Een samenleving die de problemen niet onder ogen ziet, kan ze ook niet oplossen.

De mensen die het ooit beter hadden, hebben vaak een betere opleiding of meer werkervaring dan kansarmen.

Ze bundelen hun krachten met de andere (kans)armen en kunnen zo veel betekenen voor de organisatie. Trouwens, om mee je schouders, je talenten en ervaring in te zetten voor Uit Het Niets hoef je niet arm te zijn. Iedereen is welkom om een handje (of hoofdje) toe te steken. Nu de organisatie gesetteld is, kan al het talent, idealisme en engagement dat in deze vereniging aanwezig is volop ingezet worden op het maken van plannen en ontplooiën van nieuwe initiatieven.

B.V.

Uit Het Niets is niet de enige vereniging in Vilvoorde die zich op armoede richt. Er is bijvoorbeeld ook '(W)arm-kracht... armen aan het woord', waar het huisvandeMens destijds ook mee de schouders onder gezet heeft en waar we nog regelmatig mee samenwerken. Daaruit splitste zich de organisatie 'Zee Na Es' af. Er blijkt in Vilvoorde ruimte genoeg, en helaas ook armoede genoeg, om elkaar niet voor de voeten te lopen. Uiteindelijk streven alle verenigingen hetzelfde doel na: armoede terugdringen. Als vrijzinnig humanisten, die solidariteit, het recht op een menswaardig bestaan en de menselijke ontplooiing hoog in het vaandel voeren, werken we daar graag aan mee.

INTERLEVENSBESCHOUWELIJK PLATFORM BOUWT BRUGGEN IN VILVOORDE

De eerste aanzet: interlevensbeschouwelijk opendeurweekend

In 2010 nodigde toenmalige burgemeester Marc Van Asch de vertegenwoordigers van de katholieke kerk, de moskee, de protestantse kerk William Tyndale, de gospelkerk, de kerk van Bethanië en Jehova's Getuigen, het Vrijzinnig Ontmoetingscentrum en het huisvandeMens uit om samen met de stad een Interlevensbeschouwelijk Opendeurweekend te organiseren in oktober. Voor het VOC en het huisvandeMens kwam dat goed uit, want we waren pas verhuisd naar de Frans Geldersstraat. Het was dus een mooie gelegenheid om onze nieuwe stek aan het brede publiek te tonen. Dankzij dit initiatief hadden alle levensbeschouwingen wel al eens kennismaking met elkaar, maar verder bleef het een hele tijd 'interlevensbeschouwelijk stil'.

Aanslagen als aanleiding voor een permanent platform

Al vóór de aanslagen in Parijs (nov. 2015) waren een aantal geradicaliseerde jongeren uit Vilvoorde naar Syrië getrokken om daar aan de zijde van DAESH te vechten. Om een krachtig signaal te geven aan de bevolking, had burgemeester Hans Bonte al in de lente van 2015 de verschillende levensbeschouwingen uitgenodigd om een permanent interlevensbeschouwelijk platform op te richten dat enkele keren per jaar zou samenkomen en activiteiten organiseren.

Als eerste actie werd een gezamenlijk charter opgesteld. Deze tekst (zie kaderstuk) werd op 10 mei 2015

tijdens een publieke manifestatie aan de trappen van het gemeentehuis door vertegenwoordigers van de belangrijkste levensbeschouwelijke gemeenschappen ondertekend. Daarna volgde een mars voor vrede en verdraagzaamheid, met het stadsbestuur en de leden van het platform op kop, achter een banner met de kernwoorden uit het charter.

Interlevensbeschouwelijke dialoog als tegengif voor radicalisering en wantrouwen

Het platform komt sindsdien enkele malen per jaar samen in het stadhuis. Niet alle levensbeschouwingen zijn er steeds bij. Vertegenwoordigers van de katholieke kerk, protestantse kerk, de moskee en de vrijzinnig-humanisten vormen de vaste kern. Het belang van zo'n platform is dat de vertegenwoordigers van de verschillende levensbeschouwingen duidelijk maken aan de Vilvoordse samenleving dat zij met elkaar blijven praten, óver de verschillen heen, en zo hun gemeenschappen aansporen om dat ook te doen. En dat blijft nodig.

De aanslagen op 22 maart 2016 in Zaventem en Brussel deden ook Vilvoorde daveren op haar grondvesten. Het platform schaarde zich achter een initiatief van Hart boven Hard Vilvoorde om een bloemenwake te houden voor het stadhuis. Op 28 mei 2016 gooiden de levensbeschouwingen nogmaals hun deuren open voor het brede publiek. In augustus 2017 nodigde de toeristische dienst de Vilvoordenaars uit voor een interlevensbeschouwelijke themawandeling in het kader van de 'Zomerse Wandelingen'. Ook die wandeling kwam tot stand in nauwe samenwerking met het platform.

'ongelooflijk': interlevensbeschouwelijke dialoog op school

In 2016 lieten de leden van het platform horen dat het steeds moeilijker werd om tegemoet te komen aan de stijgende vraag voor interlevensbeschouwelijke bezoeken van scholen. Op zich was die toenemende interesse natuurlijk toe te juichen. Maar het ging steeds meer ten koste van de andere diensten en dienstverleningen. De stad stelde voor om samen met het platform een alternatief uit te werken voor die bezoeken. Er werd een werkgroep samengesteld met leden van het platform, levensbeschouwelijke leerkrachten en hun inspecties. Het resultaat mag er zijn: een interlevensbeschouwelijke tentoonstelling met bijhorende werkmap voor de derde graad basisonderwijs onder de naam 'ongelooflijk', en een interlevensbeschouwelijke workshop voor de derde graad secundair onderwijs. Voorlopig zijn beide enkel beschikbaar voor scholen uit Vilvoorde, maar vanaf volgend schooljaar zullen ook scholen van omringende gemeenten hiermee aan de slag kunnen.

Nieuwe plannen

Het interlevensbeschouwelijk platform heeft na enkele jaren zijn levensvatbaarheid bewezen. In de toekomst willen we meer naar buitentreden. We beraden ons ook over een aantrekkelijke naam. De bedoeling is om jaarlijks twee gezamenlijke activiteiten te organiseren: eentje gericht op ontspanning en ontmoeting, en één meer inhoudelijk. Er wordt al een tijdje gedacht aan een interlevensbeschouwelijk debat. De stad heeft ook een facebookpagina opgezet, maar daar moet nog wat leven ingeblazen worden (www.facebook.com/platformlevensbeschouwingenVilvoorde). Hoe dan ook: de verschillende levensbeschouwingen in Vilvoorde blijven samen met de stad hun verantwoordelijkheid opnemen om bij te dragen aan wederzijds respect en verdraagzaamheid. Wij blijven bruggen bouwen in de hoop dat onze gemeenschappen ze oversteken om met elkaar kennis te maken. We openen deuren en ramen, zodat ook wie zich niet bij een bepaalde levensbeschouwing betrokken voelt, naar binnen kan kijken. Want hoe meer we over elkaar weten, hoe beter we elkaar kunnen begrijpen. En dat maakt het samenleven makkelijker én aangenamer voor iedereen.

Brian Vatteroth

Voor het huisvandeMens Vilvoorde

Lid van het interlevensbeschouwelijk platform Vilvoorde

Dit is de tekst van het charter dat op 10 mei 2015 in Vilvoorde werd ondertekend.

Engagementsverklaring voor interlevensbeschouwelijke dialoog

Levensbeschouwingen zijn een waardevol onderdeel van de Vilvoordse samenleving. Ze spelen een belangrijke rol in het leven van veel Vilvoordenaren en dragen bij aan de vorming van een samenleving waarin de fundamentele democratische rechten, vrijheden en waarden de grondslag vormen, met respect voor elkaars religieuze en filosofische overtuiging.

Dit charter is een engagementsverklaring van de verschillende levensbeschouwingen die Vilvoorde rijk is en wil een startpunt zijn voor verdere uitwisseling.

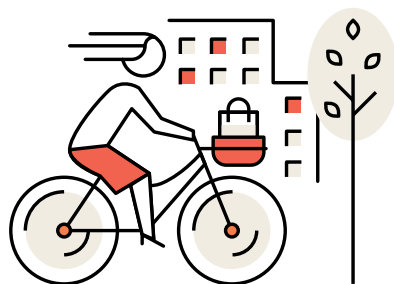
Deze uitwisseling is gebaseerd op een aantal fundamentele, die alle levensbeschouwingen in Vilvoorde onderschrijven:

- Wederzijds respect voor mekaars waarden en cultuur
- Verdraagzaamheid en tolerantie voor alle burgers, ongeacht levensbeschouwing
- Gelijkheid in rechten, gelijkheid in behandeling
- Openheid om op een vreedzame manier met mekaar in dialoog te treden
- Solidariteit en verbondenheid om mekaar te steunen tijdens moeilijke periodes

Met het ondertekenen van deze verklaring engageren levensbeschouwingen zich voor de verdere uitbouw van activiteiten met het oog op interlevensbeschouwelijke dialoog, zoals een opendeurdag bij de verschillende levensbeschouwingen en het organiseren van activiteiten voor scholen.

In deze samenleving is geen plaats voor onverdraagzaamheid en gewelddadig radicalisme.

LOKAAL NIEUWS

× LEUVEN ×

LEUVEN ZET DIVERSITEIT IN DE VERF EN TREEDT TOE TOT ECCAR

Onze stad is één van de meest diverse steden van Vlaanderen. Ze telt immers 156 nationaliteiten en 28% van onze mede-inwoners heeft een migratieachtergrond. Leuven streeft er als stad dan ook naar dat iedere Leuvenaar dezelfde kansen krijgt om zich ten volle te ontplooien. Daarom is de stad op 21 maart 2018, de Internationale Dag tegen Racisme en Discriminatie, toegetreden tot de Europese Coalitie van Steden Tegen Racisme, kortweg ECCAR.

De meeste meldingen en vragen bij Unia (het vroegere meldpunt Discriminatie en het Interfederaal Gelijkekansencentrum) en bij Unia regio Leuven gaan over racisme: racistisch pestgedrag op de werkvloer, racisme in het openbaar vervoer en in het uitgaansleven, ... Los van individuele verhalen bevestigt onderzoek dat origine bepalend blijft voor waar iemand terecht komt op de arbeidsmarkt en voor de kansen die iemand krijgt in het onderwijs of op de huisvestingsmarkt. De stad Leuven zet, samen met Unia regio Leuven, in op gelijke kansen voor iedereen, ongeacht iemands origine.

Vorig jaar voerde Unia samen met de dienst diversiteit en gelijke kansen van de stad Leuven actie om meer aandacht te vragen voor hooggeschoolden van vreemde herkomst in het aanwervingsbeleid van de stad. De stad werkt twee initiatieven uit om deze groep meer kansen te geven. Hiermee toont ze aan dat ze veel belang hecht aan de integratie van personen van vreemde origine op de arbeidsmarkt. Op termijn ambieert ze zelfs een voorbeeldrol op dit vlak.

Door middel van dit UNESCO-programma willen ze racisme en discriminatie aanpakken onder andere in het onderwijs en de huisvesting, op de arbeidsmarkt en door culturele diversiteit te promoten.

Ook het huisvandeMens heeft een afvaardiging gestuurd om dit charter te ondertekenen en zo aan te tonen dat racisme geen plaats heeft in deze stad. Naast het huisvandeMens Leuven ondertekenden ook duizenden burgers het register.

Na afloop was schepen Denise Vervoort enthousiast: "Wij blikken tevreden terug op deze dag. 'Leuven Zonder Racisme' gaat echter pas van start. De Stadsmonitor toont aan dat bijna de helft van de Leuvenaars positief staat ten opzichte van andere culturen. Dit is met grote voorsprong de hoogste score van alle Vlaamse centrumsteden. Het toont aan dat ons positief integratiebeleid zijn vruchten afwerpt. We mogen echter niet op onze lauweren rusten. Vanaf

morgen werken we keihard om van 'Leuven Zonder Racisme' een succes te maken. Samen met onze open en geëngageerde burgers gaat dat zeker lukken."

D.D.S.

Bronnen:

www.leuven.be, www.leveninleuven.be, www.s-p-a.be

We willen met dit tijdschrift stof tot nadenken leveren. We hopen dan ook dat de artikelen reacties

doen opborrelen. Zinnvolle op- of aanmerkingen, bedenkingen en kritieken (lof mag ook natuurlijk) kun je kwijt in onze 'reageerbuis' op redactie@flamboyant.be. En dat levert de redactie dan weer stof tot nadenken. Want de vrije uitwisseling van gedachten vormt een hoofdbestanddeel van het vrijzinnig humanisme.

DE ARTIKEL 17 DIALOOG- EEN INTERLEVENSBESCHOUWELIJKE DIALOOG OP EUROPEES NIVEAU?

In artikel 17 § 3 van het in 2007 ondertekende Verdrag van Lissabon over het functioneren van de EU staat dat de Unie (dus de instellingen ervan: Commissie, Raad en Parlement) *“een open, regelmatige en transparante dialoog houdt met de in de lidstaten erkende godsdiensten en niet-religieuze en levensbeschouwelijke organisaties”*. Een soort Europese interlevensbeschouwelijke dialoog (ILD), zou je denken. Ja en neen.

Zeker in het begin was van een echte dialoog tussen alle levensbeschouwingen geen sprake. De Europese instellingen zetten gewoon de praktijk van voordien verder, d.w.z. dat ze alleen praatten met de kerken. Je zou kunnen stellen dat door art. 17 de positie van de nationale kerken in die seculiere instellingen die de EU-instellingen tenslotte zijn, is geconsolideerd. Vrijzinnigen kwamen er niet bij kijken. Let wel: er werd daar niet over godsdienst gepraat, maar over grote maatschappelijke problemen. Pas toen de Europese Humanistische Federatie (EHF), met voorzitter David Pollock, zich begon te roeren, veranderde er iets. In 2011 vroeg EHF de Commissie om een seminarie over de vrijstellingen, voor de kerken, van de regels met betrekking tot discriminatie. Dit werd geweigerd omdat dit onderwerp ‘buiten de reikwijdte van art. 17 viel’, waarop EHF een klacht tegen de Europese Commissie indiende. De Europese ombudsman gaf EHF gelijk.

Toen kwamen er wel ontmoetingen. Maar... gescheiden van de kerken. Iedereen had dus zijn dialoog met de EU, maar niet met elkaar. Ook niet echt bevredigend - die kerken hebben over nogal wat maatschappelijke en zeker ethische aangelegenheden standpunten waartegen vrijzinnige humanistische argumenten beslist in stelling moeten kunnen worden gebracht. Denk maar aan de aanzwellende campagne, in nogal wat Europese landen en in de VS, tegen abortus in naam van de christelijke waarden. Maar ook bijvoorbeeld stamcelonderzoek en seksuele voorlichting (met name in ontwikkelingslanden) moeten het ontgelden. En dan hebben we het nog niet over LGBTI rechten. In dit verband wordt wel eens gesproken over een ‘onheilige alliantie’ van ultra-katholieken, orthodoxe joden, conservatieve (evangelische) protestanten en moslims - velen met veel geld.

Het was Martin Schulz die, toen hij nog president van het Europees parlement was (2012-2017), alle partijen eindelijk samen liet vergaderen.

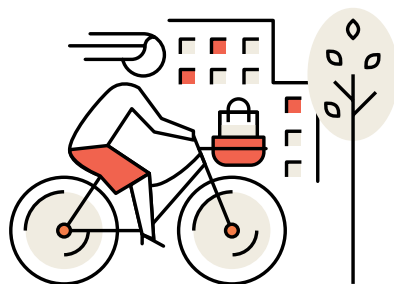
Thans wordt er in het raam van die dialoog samen én al eens apart met de Europese instellingen vergaderd. In de Commissie is Frans Timmermans hiermee belast, in het Parlement Mairead McGuinness. Naast EHF en bijvoorbeeld deMens.nu, zitten aan vrijzinnige kant ook een aantal vertegenwoordigers van vrijmetselaarsobediënties. Er wordt de laatste jaren gediscussieerd (of zet ieder gewoon zijn standpunt uiteen?) over radicalisering, democratische rechten, de toekomst van de Joodse gemeenschappen in Europa en nu, toch nog, over Europa in 2025. De EHF heeft hiervoor trouwens een Witboek over de toekomst van Europa bijgedragen.

In het raam van art. 17 geeft het EP een reeks boeken uit over ‘Religie en samenleving’. Je krijgt de indruk dat het er nogal veel over religie gaat.

T.S.

P.S. Op 11 april 11. werd in het raam van de dialoog van de Europese instellingen met niet-confessionele organisaties, en op verzoek van die laatste, in het Europees Parlement een colloquium gehouden over de situatie van niet-gelovigen in de wereld. Het werd voor EHF een zeer positieve ervaring.

Lees meer daarover op www.humanistfederation.eu/news in het artikel “Persecution of non-believers is a serious issue, says the EU” (13/04/2018)

LOKAAL NIEUWS

× TIENEN ×

WIJKCOMITÉ KAPUCIJNENPLEIN FLOREERT

Tienenaar Etienne Blondeau startte in 2013-2014 met het aanspreken van geïnteresseerde buurtbewoners die genoeg hadden van de problemen in de wijk rond het Weezenhuis en het Kapucijnenplein in Tienen en die deze op een positieve manier wilden aanpakken. Sluikstorten, een gebrek aan groen en recreatie, achtergelaten en gebruikt drugsmateriaal, te weinig ontmoetingsmomenten of laagdrempelige activiteiten waar de buurtbewoners aan kunnen deelnemen, ... Het zijn maar enkele van de uitdagingen die deze wijk kenmerken.

Al snel vond Etienne een aantal bereidwillige buurtbewoners van alle slag, maar ook geïnteresseerde samenwerkingspartners die zich mee wilden inzetten voor deze buurt. Zo kwamen RISO (Regionaal Instituut voor SamenlevingsOpbouw), enkele lokale handelaren, het huisvandeMens Tienen, maar ook huisvestiging, politici en de lokale en federale recherche in beweging om samen aan de tafel te gaan zitten.

Jeugd en Plezier, Gezellig Samenzijn en Erm 'n Erm waren al jaren actief in de buurt. Ze waren opgestart vanuit een specifieke nood aan een plaats voor kwalitatieve vrije tijdsbesteding voor kansarme kinderen en volwassenen uit de

buurt, maar ook uit nood aan een ontmoetingsplatform voor mensen die in armoede leven en op die manier hun stem konden laten horen bij samenlevingsopbouw.

Na de vele initiatieven van deze vzw's was het na al die jaren maar een kwestie van tijd eer deze inspanningen uitmondten in de opstart van een buurtcomité onder initiatief van zijn voorzitter Etienne Blondeau. Voor de gemeenschapsvorming van het huisvandeMens was dit een uitgesproken kans om bij te kunnen dragen aan de lokale gemeenschap waar zij haar vestiging vindt. En om te helpen bij het creëren van een plaats waarin de buurtbewoners een klankbord konden krijgen voor hun verzuchtingen en waar er actief gezocht kan worden naar mogelijke oplossingen.

Sinds 2015 heeft het wijkcomité een vlucht in activiteiten genomen, gericht op alle buurtbewoners rond het Kapucijnenplein en de aanpalende straten. Het aantal ontmoetingsmomenten nam toe, o.a. in de vorm van feesten, een buurtbarbecue en een nieuwjaarsdrink. De communicatie met de politie en stad leidde tot een betere controle op druggebruik en -handel. Politieke initiatieven worden hier en daar ingebed om buurtbewoners de kans te geven hun problemen en bevindingen te bespreken met zij die de stad besturen en rechtstreeks kunnen verbeteren. Er werd gewerkt aan de educatie rond huisvuil en sluikstorten en er kwam meer

aandacht voor de bestaande kuisacties van de buurtbewoners. Maar ook het aantal activiteiten voor de kansarme kinderen uit de buurt nam toe samen met de mogelijkheden om deel te nemen aan zinvolle vrije tijdsactiviteiten zoals de Darweetjesdag-uitstappen van de vrijzinnige verenigingen en het lokale sinterklaas- en kerstfeest van het wijkcomité.

Al de inspanningen gingen niet ongezien voorbij. Zoals u al in een vorige Flamboyant kon lezen, werd het Wijkcomité Kapucijnenplein tijdens het eerste Gala van de Tiense Troeven in 2017 gekroond tot winnaar van de categorie Buurtwerking/buurtfeest van het jaar. Een dergelijke oppepper zet ons er alleen maar toe aan om deze dynamische samenwerking verder te blijven zetten en stap voor stap verder uit te bouwen.

De bijdrage van het huisvandeMens is voornamelijk faciliterend en we zijn daar graag bescheiden over, want uiteindelijk is het aan op de lokale buurtbewoners zelf om initiatief te nemen of deel te willen nemen aan de aanpak van de problemen in de wijk. Maar uit de mond van het wijkcomité en de lokale buurtbewoners mogen horen dat het huisvandeMens een plaats is waar ze voornamelijk met elkaar hebben leren praten over dat wat hen bindt als lokale gemeenschap in de wijk zodat ze kunnen streven naar een rechtvaardigere, solidaire en diverse samenleving, is natuurlijk een enorm compliment.

S.S.

KALENDER
* van JULI tot
SEPTEMBER 2018 *

Voor de meest recente informatie over onze activiteiten, surf naar vlaamsbrabant-demens.nu/agenda

Je vindt op vlaamsbrabant-demens.nu/organisaties ook een overzicht van alle huizenvandeMens en de vrijzinnig humanistische verenigingen in Vlaams-Brabant, met (eventuele) links naar hun web- en facebookpagina's. Staat jouw vereniging er niet bij? Mail dan naar vlaamsbrabant@demens.nu

DATUM	UUR EN PLAATS	ONDERWERP EN INFO	ORGANISATOR
01.07	11.00 uur, Schulensmeer 12.30 uur, Lunch in 't Stoofpotje te Lummen	ZomerZonneWendeWandeling	Diestse Vrijzinnigen
	↳	Verdere info: zie p. 26, of mail naar etmaes@telenet.be	
08.07	10.30 uur tot 12.30 uur 't Vrij Gedacht Michel Theysstraat 5, Diest	Open ontmoetingscentrum De Zondagsfilosofen	Diestse Vrijzinnigen
12.08	10.30 uur tot 12.30 uur 't Vrij Gedacht Michel Theysstraat 5, Diest	Open ontmoetingscentrum De Zondagsfilosofen	Diestse Vrijzinnigen
19.08	10.30 uur tot 12.30 uur 't Vrij Gedacht Michel Theysstraat 5, Diest	Open ontmoetingscentrum De Zondagsfilosofen	Diestse Vrijzinnigen
26.08	10.30 uur tot 12.30 uur 't Vrij Gedacht Michel Theysstraat 5, Diest	Open ontmoetingscentrum De Zondagsfilosofen	Diestse Vrijzinnigen
02.09	10.30 uur tot 12.30 uur 't Vrij Gedacht Michel Theysstraat 5, Diest	Open ontmoetingscentrum De Zondagsfilosofen	Diestse Vrijzinnigen
09.09	10.30 uur tot 12.30 uur 't Vrij Gedacht Michel Theysstraat 5, Diest	Open ontmoetingscentrum De Zondagsfilosofen	Diestse Vrijzinnigen
16.09	10.30 uur tot 12.30 uur 't Vrij Gedacht Michel Theysstraat 5, Diest	Open ontmoetingscentrum De Zondagsfilosofen	Diestse Vrijzinnigen
21.09	19.00 uur, Stadhuis Diest	Academische Zitting: 50 jaar georganiseerde vrijzinnigheid in Diest Verdere info: etmaes@telenet.be	Diestse Vrijzinnigen Stad Diest
24.09	20.00 uur, CC Kruisboog, Sint-Jorisplein 20, Tienen	Lezing door Elke Van Hoof: "Stress: wat is het en hoe kan je ermee omgaan"	UPV kern Tienen i.s.m. huizenvandeMens Tienen
	↳	Stress beheerst onze maatschappij; de cijfers liegen er niet om. Maar wat is stress nu precies en wat doet het met je lichaam? En wat kan je doen om op een andere manier met stressoren om te gaan zodat je er minder lichamelijke of mentale hinder van ondervindt?	
27.09	19.30 uur, Raadzaal Oudstrijdersplein, Halle	Lezing door Fleur van Groningen: "Hoogsensitiviteit" Inschrijven verplicht via huizenvandeMens Halle	huizenvandeMens Halle
	↳	Meer info: zie p.15	

NIEUWSGIERIG?
Ben je kritisch?
Laten de media je
op je **HONGER**
zitten?

UPV laat je kennismaken met
WETENSCHAPPERS, DENKERS
en **DOENERS** en daagt hen uit
om wetenschappelijke inzichten
op een simpele manier bij jou
en je burens te brengen!

Voer voor **DISCUSSIE, CONTEXT**
en **NUANCE**.

WETENSCHAPSPOPULARISERING

UPV vzw | Pleinlaan 5 | 1050 Brussel
T 02 614 82 20 | E upv@vub.be